

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Lahko vsek dan sveder izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo št. 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vnapredne naročnine se ne odziva.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 48.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Izgubljena Romunija.

Dunaj, 5. aprila.

Grof Štefan Tisza je govoril v ogrski magnatski zbornici o odnošajih med Avstrijo in Romunijo. Ne naravnost sicer temveč le po ovinku preko znanih nedeljskih protiaustrijskih demonstracij v Bukarešti. Oznalil je te demonstracije za simptomatične ter izjavil, da je treba s pozornostjo opazovati, kako stališče zavzemajo merodajni faktorji državnega življenja napram takim in podobnim pojavom družabnega življenja. »Ne smemo se vdajati iluzijam, spoznatimo moramo situacijo in izvesti potrebne konsekvence«.

V zadnjem delegacijskem zasedanju je govoril grof Berchtold o avstrijsko - romunskih odnošajih. Brez ovinkov. Zavrnil je domnevanja raznih delegatov, da so se razmere med obema državama spremenile in poudaril je, kako intimno je prijateljstvo med obema državama.

Berchtoldov govor je bila direktna laž, Tiszova izjava pa indirektna resnica. Morda je naš zunanji minister v jeseni še sam verjel, kar je delegatom govoril. Zgodovina avstrijske diplomacije v zadnjih letih nam dokazuje, da naši državniki o najvažnejših zadevah, tičočih se naravnost življenjskih interesov monarhije, niso ali prav nič ali pa le nezadostno poučeni. Opetovano se je pokazalo, da tudi notorično znane zadeve pri naših »merodajnih« ne najdejo one ocene, ki bi jo zaslužile in plitvost dunajske politike je morda še večja, kakor njena neinformiranost. Jesenski »romunski« govor grofa Berchtolda, katerega je s takim oduševljenjem aklamiralo dunajsko časopisje, je bil torej morda izraz poštenega prepričanja. Tem slabše; vse se diplomaciji odpušča, le navivnosti ne.

Tiszov govor, ki je sad konference ogrskega ministrskega predsednika z grofom Berchtoldom kaže, da je končno tudi v vodilnih državniških krogih začelo svitati spoznanje. Romunija je za Avstrijo, za trozvezo izgubljena. Nad 300.000 pušk in bajonetov (toliko šteje romunska armada) preinde k nasprotnikom in

vojaško ravnotežje med velesilami je zadobilo nov opasen sunk. Posledice bo občutila predvsem Avstrija, za katero nastane zlasti v vojaškem oziru povsem drugi položaj. Dosedaj je naš generalni štab razpolagal z romunsko armado, kakor z delom avstrijske, naše meje napram Romuniji so popolnoma odprte, neutrujene, nezasedene. V bodoče se bo to moralo korenito spremeniti in naša vojna uprava se bo morala pri razporedbi oborožene sile ozirati na možnost, da se dajo enkrat romunski polki na pohod proti Transilvanskim alпам. Ta eventualnost ima daljše posledice, da Avstrija svoje južne in severne meje v bodoče ne bo mogla tako trdno in močno zaščititi, kakor dosedaj ali z drugimi besedami, da bo Avstrija v bodoče tako na severu, kakor na jugu znatno oslabiljena. Že iz teh kratkih navedb je razvidno, kako velikanskega pomena je definitivna odtujitev Avstrije in Romunije. Celo internacionalno ravnotežje je v opasnosti in tehnika se nagiblje popolnoma na stran tripleentente.

Na Dunaju brskajo sedaj po zgodovini zadnjih kritičnih časov. Nespretno postopanje naše diplomacije od onega trenutka, ko je dunajski zunanji urad, prepričan da bo prva balkanska vojna končala s porazom Srbije, Bolgarije in Grške, pritiskal v Bukarešti ter namigoval: pustite jih, naj se med seboj pokoljejo, po do peterburške konference in famozne zahteve po reviziji bucareškega miru, ki je bila pravi udarec za bujno razcvetelo samozavest Romunske je v prvi vrsti pospešilo razstane nekdanjih prijateljev. Zatanjeje Romunov na Madžarskem je podžgalo strasti romunskega naroda. Gotovo. Toda dunajski krogi ne grejo stvari do dna, ako smatrajo, da bi nekoliko drugačna politika napram Romuniji in napram Romunom vse to preprečila. Res je le, da so nespretnosti naše diplomacije in nasilja madžarske vlade pospešile efekt, ki ima svoj pravi vzrok drugje. Namreč v rezultatih balkanske vojne. Na turških bojiščih je ideja narodnega ujedinjenja dosegla eno najlepših svojih zmag, katere so tudi v Romuniji vžgale nacionalistično misel, oživile iridentizem malega naroda, katerega velik

del živi izven svobodnega svojega domovja. Vse drugo so posrskani pojavi in vsaka remedura z avstrijske strani, nove politične usuge, pakt z Romuni, ljubeznivosti dinastičnih stikov in kar je podobnega, to so le palijativna sredstva dvornih uradnikov. Tiszov govor kaže, da se danes tudi dunajski merodajni krogi zavedajo tega dejstva. Romunija je izgubljena.

Iz Epira.

Pri Korici v Epiru se zbirajo sveti epirski bataljoni. Albanija je brez moči napram temu gibanju. Kaj pomagajo številne čete raznih voditeljev proti enotno organizirani in od izvežbanih častnikov poveljevani vojski! Tu in tam je mogoč pač kak uspeh in mogoč bi bil tudi v celoti, če bi imele albanske čete enotno vodstvo. Ravno v tem pa obstoja slabost »albanske vojske«, da hoče biti vsak poveljnik roparske bande vojskovodja in da pisano gleda vsakega, ki hoče biti močnejši. Boji se vrše na celi črti, o njih izidu pa ni zanesljivih vesti. Vest, ki prihajajo preko Drača so popolnoma nezanesljive. Samo to je gotovo, da so v Draču v hudih stiskah. Sklenjena je sicer splošna mobilizacija, kako pa se bo izvršila je uganka, ker ni nobene enotne vojaške organizacije. Lahko torej že v kratkem slišimo, da je vsa Albanija v ognju in da se koljejo Albanci med seboj.

Iz Pariza poročajo, da je sprožila francoska vlada misel, da naj sporoče velesile Grški, da se bodo zavzele z vsem svojim vplivom za to, da bo dala albanska vlada Epircem obsežne verske in kulturne svoboščine, obenem pa naj naznanijo tudi, da bodo na vsak način izvedle svoje sklepe glede epirskih mej, dasi ravno ne odklanjajo sporazuma glede mej, ki naj bi šla nekoliko bolj severno. Francoska vlada pa smatra epirsko vprašanje kot popolnoma interno vprašanje Albanije ter izključuje vsako mednarodno posredovanje. Drugače stališče pa zavzemata Avstro - Ogrska in Italija. »Popolo Romano« namreč je poročal že v soboto, da bo odposlala Italija oddelek

svojega vojaštva v Albanijo. Sestavil se bo za to ekspedicijsko poseben armadni zbor, obstoječ iz alpinov, korenjence in gorske artilerije. List pravi, da bo ta zbor nemudoma odpotoval v Albanijo, kjer bo skupno z avstro - ogrskimi četami skrbel za to, da se izvrše sklepi mednarodne komisije. Z druge strani pa se zopet poroča, da Italija ne misli na kako oboroženo intervencijo.

Huda kriza na Angleškem.

Kakor poročajo iz Londona, je nadaljni razvoj irske krize odvisen edino le od prebivalcev pokrajine Ulster. Obe veliki stranki v angleški zbornici sta naklonjeni mirni rešitvi krize in zdi se, da namerava vlada sledeči izhod iz te hude krize: Zakon homerule se v parlamentu reši ter naj dobi sankcijo, v veljavo pa naj stopi šele čez poldrugo leto. Med tem časom pa naj se izvrše na Angleškem nove volitve, tako da se bo ljudstvo moglo izreči za Ulster ali proti. Če bi sedanja vlada ne dobila večine, bi morala seveda nova vlada izpremeniti zakon v smislu nove večine. Bati pa se je, da Ulstrovci ne bodo hoteli čakati in da bodo proglasili, če bo zakon v poslanski zbornici sprejet, vstalo in izvolili revolucionarno vlado. Angleška mora v tem slučaju računati z revolucijo. Zato hočejo sedaj zmernejši elementi posredovati. Nepotrjene vesti govore celo, da stoji kralj s svojo rodbino na strani Ulstrovcev in da je celo pričakovati, da bo kralj sankcijo zavlekel tako, da se bodo prej izvršile volitve. Konservativci pa bi imeli radi, da bi kralj zakon o Irski takoj sancioniral, da bi se volitve ne izvršile pod devizo »za kralja ali proti kralju«.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Toliko se govori o krivdi poraza pri občinskih volitvah v Trboveljah, da človek radi samega gozda več ne razločuje posameznih dreves. Preljubni narodni somišljeniki, ali pa niste še premišljevali, kje pravzaprav tiči zajec? Povem vam jaz kot nepristranski. Vaša moč

leži zakopana v vaših narodnih družinih, ki tako rada spe spanje pravičnih. Kje je pevsko in tamburaško društvo »Zvon«, ta prvi vzbuditelj mlačnih Trbovelj? Toliko moči, a dela nikakega! O Sokolu se nič kaj posebnega ne sliši. En Silvestrov večer, ena maškarada, pa smo pri kraju z narodnim delovanjem teh društev. Kaj delata obe Ciril-Methodovi podružnici? Kje je Pazniško in delavsko podporno društvo? Vse je mrtvo — vse je zaspano in zaradi te nedelavnosti in mlačnosti bodo v nedolgem času postale tudi Trbovle narodno mrtve in z Bogom naša »Slovenska mati«! Še je čas — po toči pa je skrajno prepozno. — Tromba poslednjega dne.

Iz Žalca. Dne 8. t. m. praznuje naš vrli župan, g. Josip Širca svojo šestdesetletnico. Da si so bile njegove vrline in zaslugе za naš napredni trg že vsestransko in obširno opisane povodom njegovega imenovanja častnim članom žalske občine, vendar mi bodi dovoljeno, da k navedenim vrstam še nekaj malega dodam. Josip Širca je specialist v računstvu. Uvedenje ameriškega knjigovodstva v posojilnici in tukajšnji Hmeljarni je njegova zasluga; njegova zasluga je nadalje, da deluje danes naša posojilnica kot kaka banka in da uživa med tem zahajajočimi tujimi hmeljskimi prekupci toliko ugleda in zaupanja. Vse knjige in račune, katere vodi Josip Širca, so pa tudi po zunanji obliki vzorni. Ker pa on tudi postave pozna in ve tolmačiti zakone, je za župana, kakor rojen in naj kot takšen še mnogo let vodi žalsko občino. Obiteljske razmere, v katerih je zrastle naš župan, so bile vseskozi vzorne. Oče njegov spreten, pošten in marljiv trgovec, mati njegova — rojena Žuža in sestra še živče vrle narodnjakinje gospe M. Roblek, je bila utelešena dobrota in vzorna soproga in mati, kateri je bila poštena vzgoja peterih otrok prva skrb. V hiši sta živeli tudi dve teti, Fani in Neti — sestri županovega očeta. Prva je bila bratova desna roka v trgovini, druga je pa opravljala posle hišne gospodinje. Tako so viadale pod eno streho tri ženske, vsaka v svojem ideokrogu in vendar je bil v hiši najlepši mir, najlepša zastopnost in iskrena ljubezen doma. To

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.
(Dolje.)

— Če pa pride Daubrecq na svojo dom? — Toliko bolje; ga bomo pa tam prijeli. — A če zopet odide? — V tem slučaju ga morata Grogard in Le Ballu zasledovati. — A če izgubita sled? — Lupin ni na to ničesar odgovoril. Zdaj je posebno živo čutil, kaka nesreča je zanj, da ga bolezen zadržuje v sobi, med tem ko ni bilo še nikdar tako, kakor sedaj potrebno, da bi se mogel svobodno gibati. Ves potrt je rekel Klarisi: — Zdaj pa idite, prosim vas, idite!

Lupin in gospa Mergy sta čutila, da rase med njima neko nezaupanje. Izhajalo je to od gospe Mergy. Ta je popolnoma pozabila, da je Gilbert največ po njeni krivdi in prikrivajoč Lupinu resnico, uprizoril vlom v Daubrecqovo vilo v Enghien in si je vse bolj in bolj domišljevala, da preganja sodišče njenega Gilberta poglavitno zaradi tega z izredno kru-

tostjo, ker je Lupinov zaveznik. Vrh tega pa se je tudi vpraševala, kaj je Lupin z vsem svojim delom in naporom dosegel za rešitev Gilberta in morala si je odgovoriti, da ničesar. To je ležalo med Lupinom in Klariso in v tej zavesti je Klarisa odšla.

Naslednji dan je bil Lupin zopet precej slab, toda v sredo, ko mu je zdravnik svetoval, naj ostane še do konca tedna v postelji, je osorno vprašal:

— A kaj se more zgoditi, če ne ostanem v postelji? — Mrzlico lahko zopet dobite. — Drugega nič? — Ne! Rana sama je popolnoma zaceljena.

— Potem naj se zgodi karkoli. Če dovolite, prisedem na vaš avtomobil. Opoldne smo že lahko v Parizu.

Takojšnje odpotovanje Lupinovo je imelo svoj poseben vzrok. Gospa Klarisa je namreč pisala Lupinu: »Našla sem Daubrecqovo sled... Vrh tega pa je amienski dnevnik priobčil brzojavko, da je bil v Parizu aretiran markir d'Alburex, ker je kompromitiran v kanalski aferi.

To je bila Daubrecqova osveta! Če je pa bilo Daubrecqovo mogoče, se maščevati, potem je bilo gotovo, da se markirju ni posrečilo, dobiti listo podkupljenih poslancev, ležečo na Daubrecqovi pisalni mizi.

Agentje glavnega inspektorja Blanckona so torej dobro strašili in kristalni zamašek je bil še na svojem mestu.

Nadalje je Lupin kombiniral: Daubrecq se še ni vrnil v svojo hišo, bodisi, da se ne upa, ali ga zadržuje bolezen ali pa smatra, da je kristalni zamašek tako dobro skrit, da mu zanj ni treba imeti nobenih skrbi.

Na vsak način je bilo Lupinu jasno, da mora delati in sicer kolikor mogoče hitro delati, da mora Daubrecqa prehiteti in se polastiti kristalnega zamaška.

Čim je avtomobil prišel v bližino Daubrecqove hiše, se je Lupin poslovil od zdravnika in je zapustil voz. Kmalu sta se mu pridružila Grogard in Le Ballu, ki jih je bil brzojavno obvestil o svojem prihodu.

— Kako je z gospo Mergy? je vprašal Lupin.

— Že od snoči je ni več videti; tudi domov ni prišla. Pisala pa nama je, da je videla Daubrecqa, ko je prišel iz stanovanja svojih sestričin ter se z izvoščkom odpeljal. Številko izvoščkovo ima gospa Mergy in pisala je, da nas bo o vsem obveščala.

— In dalje?

— Nič!

— Nobenih novic?

— Pač. Listi poročajo, da si je markir d'Alburex danes ponoči v je-

či prerezal žile in to s črepinjo neke steklenice. Zapustil je dolgo pismo, ki obsega priznanje, da je bil udeležen pri aferi podmorskega kanala, pa tudi hudo obtožbo Daubrecqa. Pismo dolži Daubrecqa, da je markirja poglaval v smrt in pojasnjuje, kako vlogo je igral Daubrecq.

— To je vse?

— Ne! V listih je tudi čitati, da je komisija za pomiloščenje zavrgla Vaucherayevo in Gilbertovo prošnjo ter da bo prezident republike najbrž v petek sprejel njihovo odvetnika.

Lupina je pri tem naznanilu spreletel mraz in tiho je rekel: — Kako se jim mudi! Pozna se pač, da je Daubrecq stari justični stroj s krepkimi sunki spravil naprej. Še dober teden in zapela bo sekira. Ah moj ubogi Gilbert, če tvoj advokat pojutrnjem ne ponudi prezidentu republike liste sedemindvajsetih podkupljenih poslancev, potem, moj ubogi Gilbert, ti pač ni več pomagati.

— Za boga, patron, kaj zapuščajo pogum zdaj celo vas?

— Mene? Kaka neumnost! Čez uro dobim kristalni zamašek, v dveh urah se domenim z Gilbertovim advokatom. In konec bo skrbi in muk.

— Izvrstno, patron! Zdaj ste zopet stari Lupin! Ali naj vas počakamo tu?

— Ne! Vrnita se v hotel; jaz pridem za vama tja.

Razšli so se. Lupin je korakal naravnost proti Daubrecqovi hiši in je pozvonil pri železni ograji. Odprl mu je policijski agent, ki ga je kolj spoznal.

— Gospod Nicole, kaj ne?

— Da! je potrdil Lupin. Ali je glavni nadzornik Blancon tu?

— Da, on je tu.

— Bi - li mogel ž njim govoriti?

Agent je peljal Lupina v sobo, kjer ga je glavni nadzornik Blancon sprejel z vidnim veseljem.

— Gospod Nicole, je delal, jaz imam naročilo, da naj vam bom na razpolaganje in sem posebno vesel, da ste danes prišli.

— Zakaj pa, gospod glavni nadzornik?

— Ker se je nekaj novega zgodilo.

— Kaj resnega?

— Nekaj jako resnega.

— Hitro... povejte.

— Daubrecq se je vrnil.

— Kako? Ali je mogoče? je vzkliknil Lupin. Daubrecq se je vrnil! Ali je v svojem stanovanju?

— Ne — odšel je zopet.

— A tu je bil in v svoji pisalni sobi?

— Da!

— Kdaj?

— Danes jutraj.

— In vi niste mogli tega preprečiti?

(Dolje prihodnjak.)

dejstvo je bilo daleč na okrog znano in zaradi tega je domačija našega župana slovela po vsej dolini. Dal Bog mnogo takih domačih! Sprejmi torej, dragi prijatelj Josip Sirca k šestdesetletnici prirske čestitke od tvojih starih prijateljev »nihlistov«. — Peter Skala.

Južnoštajersko kmetijsko društvo v Žalcu naznanja, da bo tudi letos prirejalo po savinskih občinah podučna predavanja. Občine, ki bi taka predavanja želele, se naj pri vodstvu čim prej oglašajo.

Ženska Ciril-Metodova podružnica za Sv. Pavel pri Preboldu in za Sv. Peter v Savinski dolini je imela 29. marca svoj občni zbor. Gospod Ante Beg je s tehnimi besedami poudarjal važnost te družbe za nas Slovence ter nas spodbudil k nadaljnjemu delovanju v prid lepe Slovenije. Razen malih izprememb je ostal odbor isti kot lanske leto. Predsednica: gđna. Olga Zanier, koje po-zrtvovalnost nam bodi v zgled in vspodbudo k večjemu zanimanju za Ciril-Metodovo družbo. Pri delu za narod je ona vedno prva. Namestnica: ga. Dragotina Vastle. Zastopnica za Sv. Peter v Savinski dolini: ga. Velerija Cvenkel. Tajnica: gđna. Heda Tohn in gđna. Malči Reberšak. Blagajničarka: gospa Val. Cvenkel in gđna. Mici Debelak; preglednica računov: gospodična Fani Tajnik. Druge odbornice: gđne. Mici Potočnik, Anica Brišnik, Anica Turk, Rezi Šrihar, Marica Vedenik, Mici Privšek, Julia Vedenik, Anica Sitter in Katica Druškovič.

Nekoliko debate o zaslugah. »Straža« trdi, da sta si dr. Verstovšek in nekaki »profesor« Majcen iz Maribora, ki sta vsled prevelike dobrotljivosti naprednjakov zlezla v osrednji odbor štajerske kmetijske družbe, že neizmerno veliko sterila v prid spodnještajerskega kmetijstva. Mi gotovo nismo taki, da bi kakih zaslug ne vedeli primerno ceniti, zato le na dan s podrobnostmi! Pa to se ne sme šteti Verstovšku v zaslug, da so ga klerikalni kmetje izvolili v državni in deželni zbor ter mu s tem pomagali do korita. In tudi Majcen si še ni pridobil zaslug za našo kmetijstvo s tem, da piše neslane članke za klerikalno časopisje v Mariboru in da sprejema dr. Koroška preljubeznjivo v svoji hiši. Treba bo »Straži« povedati kaj drugega.

Iz Maribora. V klerikalnih listih beremo, da se prirejajo v prostorih tukajnje podružnice ljubljanske klerikalne združne zveze shodi neke klerikalne delavske organizacije, na katerih se hujška delavstvo proti delodajalcem, torej proti obrtnikom, kmetom in trgovcem. Odgovorna bosta za to hujškarijo Pušenjak in dr. Hohnjec; kajti ne verujemo, da bi bili z njo zadovoljni klerikalni delodajalci, ki kot posojilničarji za prostore plačujejo. Za take prireditve je pač, recimo, Kirbiševa gostilna primernejša ko uradni prostori kmečke združne organizacije.

Svarilo. Superijor celjskih Jožefinarjev Janšovec vabi »Lavantince«, naj bi pristopali k »bratovščini sv. Cirila in Metoda«. Ta bratovščina ni identična z našo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, tudi ne grede njena sredstva v noben namen, ki bi slovenskemu narodu koristil, pač pa se berači s pomočjo te bratovščine za širjenje katoliške vere med pravoslavni Jugoslavi, osobito med Bolgari. S tem se hoče pred Jugoslavi v korist Rima in Nemstva začeti in vneti verske boje. Zato naj vsak zaveden Slovenec neuke kmečke ljudi pred pristopom k tej bratovščini odločno svari. Zanimivo je, da jo propagira škof dr. Mihael Napotnik. Za našo šolsko družbo pa nima ta vladinovec niti dobre besede kaj še le kako krono. No, tudi to mu do nadškofijstva ne bo pomagalo.

Pozor, slovenski zdravniki! Iznova opozarjamo slovenske zdravnike na mesto okrožnega zdravnika pri Sv. Trojici v Slov. gor. na Štajerskem. Prošnje je vložiti do 30. t. m. Mesto je nesporna slovenska posest in tamošnji slovenski tržani nujno potrebujejo zaslonbo v boju proti nemškutarski prepotentnosti, ki se trudi mesto pridobiti nekemu znanemu agitatorju. Minimum dohodkov 6000—8000 K. Okoliško ljudstvo je imovito, zelo prijazno in vajeno prihajati po zdravniku z vozom. Praksa po zanesljivem poročilu narasča od dne do dne. Slovenska trška družba je sicer maloštevilna — ponajveč inteligentno učiteljstvo — toda to pač ne more biti povoda dovolj, da tako važno in zares dobro mesto brez boja prepustimo nemškutariji. Še enkrat torej, pozor!

Koroško.

Nepreviden povratek. Pred približno 5 leti je izginil iz Beljaka neki

Adolf Knežavrek, ki je napravil kot najemnik neke gostilne dolgove za več tisoč kron. Pobegnil je tedaj v Švico. Tamkal se ga je polotilo domotožje in jo je pred par dnevi sopes primahal v Beljak, misleč, da so upniki nanj pozabili. Toda moč se je kruto varal. Neki upnik ga je spoznal in naznanil begunca oročnikom, ki so ga prišli, a ne v Beljaku, marveč v Trgu, kamor jo je popihal, ko je videl, da so tla v Beljaku za njega prevročila.

Podtakajeni požari. V gozdu na Lorencijem hribu, ki je last družbe Leykam - Josefthal, se je pojavil že 30. marca požar, ki so ga domači prebivalci kmalu pogasili. — Takoj drugi dan se je požar zopet pojavil ter so ga tudi tokrat pogasili prebivalci. Tretjič je pa nastal požar pretekli petek in je grozil radi močnega vetra uničiti ves gozd. Združenim požarnim brambam in prebivalcem se je končno posrečilo tudi sedaj pogasiti ogenj. Gozd, kjer je sedaj v enem tednu že trikrat gorel, je še zelo mlad, ker so starega pred tremi leti posekali. Očividno pa je, da je bil požar podtaknjen in to trikrat v namenu, uničiti vseh 180 oral, ki jih ima na tem hribu družba Leykam - Josefthal.

Drobne novice. Vlomilca, ki je pred kratkim izvršil v Trgu par predrznih vlovov, posebno pri trgovcih German in Hofer, kjer je pokradel za več kakor 600 K raznega blaga, so prišli v osebi nekega Riederja. Izdal se je s tem, da je raznim ljudem ponujal svoje blago, seveda pod ceno. — Divja lovca. J. Bratuš in J. Pacher sta kaj rada zahajala v revir za divje koze v desenski revir. Tu jih je pred kratkim zasačil lovski paznik; vnel se je hud boj, v katerem je bil Pacher nevarno ranjen ter je čez dva dni umrl v bolnišnici. Bratuša je sedaj celovško sodišče za ta zločin obsodilo na 15 mesecev ječe.

Primorsko.

Zanimivosti o občinskih volitvah v Gorici. Kakor se je izkazalo pri zadnjih občinskih volitvah v III. razredu je bilo razmerje med Slovenci in Lahi 350 : 512. Med temi 512 laškimi glasovi so glasovali laške liberalne in klerikalne stranke in Nemci, ki so vsi glasovali za laške kandidate. Delež, ki ga imajo Slovenci pri teh volitvah, znaša 40%, medtem ko je znašal procentualni delež še pri zadnjih državnozbornih volitvah samo 31%. Te številke pač jasno kažejo, da slovenski živelj v Gorici krepko narašča in da bo padla prej ali slej glorična mestna občina v roke Slovencev.

Novi Čas — obsojen. V petkovih porotnih obravnavi proti klerikalnemu »Novemu Času« je bil radi častikraje obsojen Fran Kremžar na globo 250 K, oziroma tri tedne zapora, Anton Šinigoj pa na 100 K globo, oziroma 14 dni zapora.

Goriška postaja državne železnice, ki je bila do sedaj brez napisa, ker se niso mogli zediniti, v katerem jeziku naj bi se bleščal na tem kolodvoru napis, dobi sedaj glasom najnovejših poročil laško - nemški napis. To je sad zveze med Lahi in Nemci. Slovenci se bodo seveda zavzeli za to, da dobi ta kolodvor, kjer pašuje znani zloglasni Wieser, tudi slovenski napis.

»Jugoslavija« v Trstu prenehala. Včerajšnja številka »Jugoslavije« prinaša sledečo vest: »Prisiljeni smo, da začasno ustavimo nadaljno izdajanje »Jugoslavije«. V par tednih izide list zopet, in sicer v povečani obliki.

Gonja proti Slovanom. Italijanski listi skušajo zadnje napade Italijanov na Slovence v Trstu omiliti s tem, da poročajo o gorostasnih napadih Hrvatov na Lahe v Dalmaciji. »Narodni List« konstatira temu nasproti, da so vse te velikanske demonstracije in vsi ti napadi obstojali zgolj v tem, da so Hrvti v Splitu pobili par šip ter sneli v Imostitih par nepotrebnih italijanskih tabel. Vendar pa so tudi te demonstracije povzročili večinoma Italijani sami. Pri laških izziivah v Splitu so našli pri preiskavi tudi raznovrstno orožje, kakor revolverje, nože, da, celo dinamit. Od strani Hrvatov torej ni bilo pričakovati takih nevarnih demonstracij in napadov, kakor od Lahov samih. Seveda vpilejo sedaj laški listi kar na debelo, da se Lahe v Dalmaciji na vse načine zatira, da s tem zakrijejo lastne lopovščine in da s tem slepe javnost.

Drobne novice. Iz Pulja poročajo zanimivo zgodbo, pri kateri sta igrali glavno vlogo dve mladi deklici. Trdili sta namreč, da sta dva korpulentna gospoda odpeljala obe v neki kočiji, nakar se jima je po hudem boju posrečilo ponoči skočiti z voza ter sta prenočili v nekem gozdu pri Barbarigi. Kakor se je sedaj izkazalo, je to le bajka, ki sta jo natvezili deklici doma, da opravičita svojo od-

sočnost. Zagovarjati se bosta morali tudi pred sodnikom, ker sta potegnili tudi polico za nos. — Poskusi vlom. Dinar Ivan Milic je poskusil vlomiti v Pulju v galanterijsko trgovino Thementa in Heima, kjer so ga pa zalotili. Ko je uvidel, da z vlomom ne bo nič, jo je popihal, vendar so ga pa prišli in izročili policiji. — Izseljevanje. Kakor se je sedaj pokazalo, izselilo se je tekom meseca marca t. l. z Reke v Ameriko 1222 oseb, vrnilo pa se jih je le 12. Kam bo privedlo to izseljevanje? — Tatvine. Franciški Cante, ki stamuje v ulici Media v Trstu so vlomili v njeni odsočnosti odnesli iz stanovanja več obleke. Isti vlomilci so poskusili svojo srečo tudi v ulici Madonna pri stanovanju Lucije Bressan, kjer pa niso imeli sreče, ker so vrata imela angleško ključavnico. Pokvarili so pri tem poskusu samo ključavnico. — Požar. V soboto zvečer je nastal v Ravdicovih manufakturni trgovini v ulici Vincenzo Bellini v Trstu iz neznanega vzroka požar, ki je uničil precej blaga. Škoda znaša več tisočakov.

Ronec slovenkega gledališča.

V soboto se je vršila v posvetovalnici na magistratu anketa o slovenskem gledališkem vprašanju, ki jo je sklicala mestna gledališka komisija.

Pičla udeležba ankete je že pričala, kako malo zanimanja in razumevanja je v naši javnosti za tako eminentno narodno in kulturno institucijo, kakoršno je zlasti pri nas Slovincih gledališče.

No, v danih razmerah se temu ni čuditi. Inteligenca, ki ima edino še zmisla za »Modre miške« in kabarete, tej je seveda obstanek slovenskega gledališča deveta briga.

Posvetovanje je otvoril načelnik gledališke komisije, pisatelj Etbin Kristan, ki je na kratko orisal delovanje gledališke komisije. Rekel je med drugim: Gledališka komisija je pred zadnjim zasedanjem deželnega zbora izdelala o gledališkem vprašanju spomenico. — V tej spomenici je podala verno sliko položaja in stavila primerne predloge, kako bi se dalo rešiti gledališko vprašanje. Naglašala je, da je izčrpana vsa podpora za leto 1914. in ne samo do 31. marca 1914, ki jo je naklonila mestna občina ljubljanska za slovensko gledališče. Ker mestna občina za to leto ne more dati nobene subvencije več, je čisto jasno, da mora gledališče prenehati, ako se ne najdejo drugi pogoji za njega obstanek.

Ker je dežela gospodar gledališkega posloplja in je vsaj v tem pogledu interesirana na obstanku slovenskega gledališča, je bilo treba poizvedeti, kakšno stališče zavzema v gledališkem vprašanju: ali hoče prevzeti morda gledališče v svoje roke ali pa poiskati pošten sporazum z mestno občino ljubljansko. Temu namenu bi naj služila spomenica.

Spomenico je izročila posebna deputacija deželnemu glavarju dr. Šusteršiču.

Ker je bila spomenica naslovljena na deželni zbor, je glavar dr. Šusteršič izjavil da jo je smatrati kot peticijo in kot tako jo je treba po kakem poslancu predložiti naravnost deželnemu zboru. Tudi za to je komisija preskrbeli in jo predložila deželnemu zboru. Toda vkljub temu peticija ni prišla v razpravo v deželnem zboru. Ker torej deželni zbor o peticiji ni razpravljal, ker tudi deželni odbor ni označil svojega stališča napram gledališkemu vprašanju, je gledališka komisija sklenila sklicati anketo, na katero bi se naj povabili pred vsem deželni odbor, mestni občinski svet, poslanci in sploh vsi, ki se zanimajo za gledališče.

Praktičen pomen te ankete je bil, da se snideša mestna občina in deželni odbor na skupnem sestanku in se v ustnem dogovoru sporazumeata glede rešitve gledališkega vprašanja. Ta praktičen namen ankete je pokopan. Deželni odbor je namreč tik pred začetkom sestanka poslal obvestilo, da ni v stanu, da bi se mogel udeležiti gledališke ankete, sklicane dne 4. aprila. S tem je postala anketa pravzaprav brezpredmetna, ker se je odrekal udeležbe činitelj, od katerega je v prvi vrsti odvisna rešitev gledališkega vprašanja. Vkljub temu pa naj navzgoč povedo svoje mnenje, da se bo gledališka komisija vedela ravnati, kako li je v bodoče postopati. Občinski svetnik R. Pustoslavšek je izrazil mnenje, da bi bilo najumestnejše, ako gledališka komisija enostavno ustavi svoje nadaljno delovanje. Mestna občina ljubljanska je žrtvovala za gledališče, kolikor je mogla. V letošnji sezoni je izplačala toliko, kakor še doslej nikoli. Po informacijah na pristojnem mestu je mestna občina plačala za gledališče okroglo 61.000 K, to je vsota, ki je za naše razmere naravnost ogromna, ki pa ni v nobenem

razmerju s faktičnim uspehom. S to svojo požrtvovalnostjo je pač dokazala, da ve po zaslugi ceniti pomen in važnost takšne kulturne institucije, kakoršno je slovensko gledališče. Žal, da tega razumevanja ni našli pri drugim činitelju, ki bi moral biti prav tako kakor mestna občina interesovan na obstanku slovenskega gledališča, pri deželnem odboru. Mestna občina se je za gledališče že dovolj žrtvovala, nadaljnih žrtv ne prene-se več, ker »ultra posse nemo tenetur«. Naj stori svoje sedaj drugi činitelj, deželni odbor, ki je kot slovenska korporacija končno vendarle dolžan pospeševati slovenske kulturne potrebe, a slovensko gledališče je ob koncu koncev vendarle takorekoč tudi vsaj košček slovenske kulture.

Naj se torej prepusti rešitev gledališkega vprašanja docela deželnemu odboru, ki doslej ni za to ničesar storil, pač pa faktorjem, ki so se z največjim samozatajevanjem trudili za rešitev tega vprašanja, neprestano metal polena pod noge in jim delal sto in sto ovir.

Občinski svetnik Ivan Štefe je nasvetoval, naj bi se našel med mestno občino in deželnim odborom tretji faktor, ki bi med obema posredoval. Ta tretji faktor naj bi bil sposoben gledališki ravnatelj in takšen je gosp. Ig. Borštnik. (Klici: Saj Borštnik je bil že letos ravnatelj, zakaj že ni letos posredoval!) Umestno bi tudi bilo, da bi se s tržaškim gledališčem kazalo dogovoriti glede skupne opere in operete.

Občinski svetnik Josip Reiser je izjavil, da je po njegovem prepričanju brezuspešen vsak poskus, da bi se prihodnje leto omogočilo slovensko gledališče. Zato je najpametnejše, da se gledališka komisija razide in da se predvsem natoči čistega vina igralcem, da ne bodo letos računali s podporo mestne občine. Občinski svetnik E. Kristan je zavračal Štefetov predlog kot brezpredmeten češ, nova gledališka sezona je nemogoča, dokler deželni odbor precizno ne izjavi, da-li hoče v sporazumu z mestno občino omogočiti prihodnjo gledališko sezono. Predsednik »Slov. Matic«, profesor dr. Fran Ilešič, je izjavil, da se popolnoma strinja z izvajanjem in s predlogom občinskega svetnika R. Pustoslavškega. Ni druge pomoči, napraviti je treba »tabuo raso«, morda se bo potem dala stvar laglje urediti.

Župan dr. Ivan Tavčar je izrazil svoje mnenje prilično tako-le:

Ne morem svetovati drugega, kakor da se gledališka komisija razide. Podpora, ki jo je nakazala mestna občina gledališču, je že popolnoma izčrpana. Za gledališče ne morem nakazati niti vinarja več, in če bi to sklenil tudi občinski svet, to tem manj, ker nam baje hoče deželni odbor prenovdati pobiranje občinskih doklad, kar jih je nad 16%.

Položaj je torej sedaj tak-le: Gledališče se dalo rešiti samo na ta način, ako da dežela polovico in mestna občina polovico podpore za gledališče. Ako so gospodje S. L. S. zares vneti za gledališče, naj poskrbe za to. Po veliki noči je zasedanje deželnega zbora. Naj se poskrbi, da sklene deželni zbor primerno podporo gledališču. Samo tako se da omogočiti prihodnja gledališka sezona. Kredit mestne občine za l. 1914. je izčrpan, zato bi morala dežela izplačati za sezono od oktobra do konca decembra t. l. polovico podpore, ki jo je doslej plačala mestna občina. V tem slučaju bi bila potem mestna občina v položaju izplačati enako podporo gledališču za čas od 1. januarja do 31. marca 1915.

To je edin izhod, ako se hoče rešiti gledališče.

Občinski svetnik Lilleg je predlagal, naj se gledališka komisija še ne razide, marveč da še naj počaka prihodnjega zasedanja deželnega zbora. Ta predlog je podpiral tudi občinski svetnik Štefe.

Profesor dr. Fr. Ilešič je izrazil mnenje, da ne kaže čakati, ker se itak v naprej ve, kakšno stališče bo zavzel deželni zbor napram gledališču.

Istega mnenja je bil tudi občinski svetnik Etbin Kristan, ki je na to zaključil posvetovanje z izjavo, da bo gledališka komisija uvaževala predlog glede izida.

Kakor torej stvari stoje, lahko rečemo, da bo Ljubljana v prihodnji sezoni — brez gledališča.

Dnevne vesti.

+ Quo vadis, Austria? Zunanje-politične razmere so postale za avstrijsko cesarstvo skrajno neugodne in nevarne in celo provinca ima vtisk, da zna ena sama vžigalica zapaliti evropski požar. Meročajni in odgovorni krogi imajo najtežje skrbi, več kakor komično pa je opazovati, kako vloga igra pri tem tisto nemško časopisje, ki je vendar v naj-

večji meri sokrivo teh strašnih razmer. Romunsko in jugoslovansko vprašanje leži merodajnim krogom na duši in jim s skrbmi navdaja srca — a zdaj se hudeje »Tagespošta«, da ti vprašanji še nista rešeni. »Ne bilo bi konflikta z Romunsko, če bi bilo romunsko vprašanje na Ogrskem rešeno, in ne bilo bi razpora s Srbijo, če bi se bili Pešta in Dunaj kolikor mogoče skupno lotili jugoslovanskega problema« pravi »Tagespošta«. Ali pa ni bila »Tagespošta« vedno med tistimi, ki so z največjo vnemo vedno nasprotovali vsaki pametni rešitvi jugoslovanskega problema in se ljuto ustavljali vsaki narodni poravnavi. »Quo vadis, Austria«, vprašuje »Tagespošta«. Lahko bi odgovorila kar sama: Tja, kamor te je silila nestrpnost, brutalno zatiranje Slovanov in Romunov.

+ Staroslovensko bogoslužje. »Slovenec« je v zadnjem času dobil o mnogih stvareh popolnoma novo prepričanje. Tudi o staroslovenskem bogoslužju. Zdj se brani očitanja, da bi bil nasprotnik staroslovenskega bogoslužja; brani se zdaj tisti »Slovenec«, ki je še ne dolgo tega s fanatičnim zadovoljstvom podpiral bivšega tržaškega škofa Nagla ki je, teptaje starodavne pravice, z nemškim furorjem izganjal slovenski jezik iz cerkva svoje škofije in zatrl tudi zadnjo sled; tisti »Slovenec«, ki je z gorečimi simpatijami spremljal divjanje gotovih dalmatinskih škofov proti glagolici ter pri vsaki priliki z očitnim sovraštvom zoper slovensko bogoslužje podpiral prizadevanje, da se odpravi slovanski privilegij in zagotovi izključna raba latinščine v cerkvi. »Slovenec« je torej svoje prepričanje temeljito premenil, pa najbrž samo navidezno, da bi z njim motil ljudi, kajti iz besnega latinizatorja pač ni misliti, da bi mogel nastati odkrit bojovnik za slov. bogoslužje.

+ Kolodvorski misijon nameravajo napraviti v Ljubljani klerikalci in kličejo ženstvo vseh stanov na sodelovanje. Ne bomo sicer trdili, da je Ljubljana kak kloster, ampak da bi bil v Ljubljani potreben kar kolodvorski misijon, ki bi v mesto došle dekleta s kmetov obvaroval zapejljce v rufijanov, tega tudi ne moremo verjeti. Kdaj se pa kaj takega zgodi? Kdaj se pa kaj takega čuje? V Londonu in v Berlinu, v Pešti in na Dunaju znajo biti kolodvorski misijoni koristni, a pri nas pač ni misliti, da bi mogli imeti tak resen pomen. Ponekod je kolodvorski misijon samo sredstvo za čisto navaden lov na dobiček: Misijonarke love po kolodvorih dekleta, ne da bi jih obvarovale pred morebitnimi nevarnostmi, ampak, da bi jih spravljala v svoja prenočišča. Posebno v katoliških deželah so kolodvorski misijoni kšeft in nič drugega. Dekleta naj pridejo v katoliška prenočišča, da imajo ta prenočišča zaslužek in da se v njih dekle koj pri svojem prihodu v tuje mesto zaplete v duhovske mreže. Kakor so razmere v Ljubljani, je očitno, da ta katoliški misijon, sploh ne more imeti drugega namena. Služkinje so v mestih glavna opora klerikalcev in žrtvujejo ogromno denarja za klerikalne namene. Kaj čuda če skrbje klerikalci, da bi se jim služkinje ne izneverile in da bi tudi naraščaj pravočasno dobili v roke. Priporočamo jim pa, naj le pazijo, da se ne bo treba kakemu takemu misijonarju ustreliti, kakor se je to zgodilo že na Dunaju, kjer je tak misijonar najbolj sveža jabolčka zase speljal dokler mu niso prišli na sled.

+ Iz politične konceptne službe. Deželnovaldni koncipist Ludovik Klobčič je bil sprejet k državno-železniški upravi ter prišeljen ravnateljstvu na Dunaju. Konceptni praktikant Miroslav Senekovič je prestavljen iz Ljubljane v Pustojno.

— Mal spomin na Janeza Trdino. Pokojni pisatelj Janez Trdina je imel v Ljubljani brata Gregorja, ki je bil poslovodja in umrl v l. 1899. Gregor je bil varčen mož, ki je ob svoji smrti zapustil nekaj tisočakov imetja. V svoji oporoki se je spomnil vseh svojih bratov in sester, oziroma njihovih potomcev ter vsakemu toliko volil, kolikor je dobil on svojedobno od doma dote. Vendar je pa vsa ta volila obremenil z dosmrtnim vžitkom svoje žene Marije. Med volilojemniki pokojnega Gregorja Trdine je bil tudi pokojni pisatelj Janez Trdina, ki je bil o tem volilu zaslisan pred novomeškim sodiščem dne 25. oktobra 1899 k oprav. šte. Hc 131/99/2. V tem zapisniku je Janez Trdina sprejel bratovo volilo in zapisnik tudi sam podpisal. Ta zapisnik se nahaja danes v zapuščinskih spisih c. kr. okrajnega sodišča ljubljanskega po Gregorju Trdini A 580/99 in sicer pri red. šte. 7. Pripomnimo še, da od bratovega volila Janez Trdina ni nikdar nič imel, ker vdova brata Gregorja še danes živi.

— Slovenski naravoslovci in zdravniki se naprošajo, da se oglašajo pri predsedniku društva zdravnikov na Kranjskem, prim. dr. Gregorčiču ako se hočejo udeležiti V. shoda čeških naravoslovcev in zdravnikov v času od 29. maja do 3. junija v Pragi, da se sestavi slovenski odsek za ta shod in sicer do 30. t. m.

— Na slovenske zdravnike se je obrnil g. Makso Dediček od trgovskega muzeja v Podgorici (Črna gora) potom g. dr. Srnceva v Celju, če bi se našel med njimi kak kompetent za razpisano službo zdravstvenega referenta v Cetinju. Mesto je zelo dobro dotirano in stalno. Interesenti naj se javijo prim. dr. Gregorčiču, ki jim bo podal potrebne podatke.

— Umrl je v starosti 25 let gospod Franc Munda, sin upokojenega sodnega svetnika g. Jakoba Munde. Blag mu spomin!

— Umrla je v Ljubljani soproga gospoda Ivana Gašperlina, mest. straž. podvodje, gospa Marija Gašperlin roj. Blažun v starosti 48 let. Pogreb se vrši jutri ob 4. popoldne iz Rožne doline na Viško pokopališče. Počivaj v miru!

— Pogreb gospe Kramaršičeve. Lepo razmerje, ki je vladalo med pokojnico in njenim sinom, je v Ljubljani obče znano. Umevno je torej, da je pokojnici izkazalo zadnjo čast mnogo odličnega občinstva in tudi general Schmidt z mnogimi oficirji.

— Osnoval se je odbor, ki ima nalogo zbrati med prijatelji in znanci potrebni znesek, da se postavi umrlemu vzornemu Sokolu in agilnemu narodnemu delavcu Josipu Počivalniku dostojen nagrobni spomenik. Tem potom se obrača odbor na vse prijatelje in prijateljice pokojnega, da se odzovejo temu klicu in pošljejo kake prispevke. Pojasnila daje in prispevke sprejema g. J. Mulaček, Sv. Petra cesta.

— Prvega divjega petelina je danes ustrelil g. Jakob Sedej na Smledniku pri Šmarni gori.

Iz selške doline. Pred dobrimi tremi tedni ste v svojem cenjenem listu priobčili članek, v katerem je bilo popisano, kako deluje naš »ljudski« zastopnik Franc Demšar-Čoč s Češnjice za blagor svojih — notabene: klerikalnih — volilcev. Tako Bohinjcem, kakor svojim ožjim rojakom Češnjčanom je ta vzorni državni in deželni poslanec odjedel za letos nad 10.000 K na zaslužku v korist c. kr. verskemu zakladu. Ta članek je vzbudil povsod v naši dolini veliko pozornost. Kakor obsebi umevno, zanimala je predmetna zadeva tudi nas naprednjake, ker so nam domače razmere prav dobro znane. Vendar se v stvari nismo hoteli več vmešavati, temveč smo mirno čakali, kako se bodo dogodki nadalje razvijali. Mi, ki baje še nismo tako brihtni, kakor je na primer kumšten kak sedanji župan škofjeloškega mesta ali pa predsednik okrajnocestnega odbora — smo pač menili, da bode podal javnosti primeren odgovor sam velemožni ljudski zastopnik Čočov France. Toda, ker se ta tišči v svojem varnem zapečku, smatral je za potrebno neki »R.« izleči v št. 68. »Slovenca« svoj nestvor kot odgovor na navedeni članek, ter ga je naslovil: »Vožnja lesa iz eraričnih gozdov«. Ta dopisnik zagovarja češnjevskega poslanca Čoču in ga slika kot velikega dobrotnika našega ljudstva. Toda dopisnik naj pomisli, da se je lotil prati zamorca, katerega ne bo nikoli belega napravil. Faktum je in ostanje, da poslanec Čoč ni korisil delavstvu s tem, ker je okrog 10.000 K naklonil milijonskemu verskemu zakladu, delavcem in voznikom pa toliko snedel, kar bodo morali sedaj delavci toliko ceneje dlati, vozniki pa voziti. »Slovenčev« dopisnik »R.« nas hoče vrhu tega še poučevati, kako se resnici čast izkazuje in laž vbija. To blamirano revše pa dela ravno narobe, ker resnico vbija in častno laže. Sicer nimamo namena potegovati se za g. Ivana Kemperla s Češnjice, v katerega se zagaja, ker mu bode le-ta že sam odgovoril ako bo hotel. Pomuditi se hočemo le nekoliko z bivšim trgovcem Francetom Tavčarjem iz Selc, katerega mu stavlja za zgled. Kar se Tavčarjeve solidnosti tiče, naj bo dopisnik prepričan, da mu na to polje noben skrben gospodar ne bo sledil, ker bi moral v prvi vrsti postati — vinski bratec tako, da bi večkrat celo po 14 dni skupaj »fural«. Morda je g. Tavčar ravno zaradi svoje »solidnosti« moral prepustiti vso trgovino svoji ženi? Res je, da žena g. Tavčarja daje zaslužek mnogim sodarjem in metlarjem po raznih vaseh, gotovo pa je tudi, da samo zato, ker pri tem sama dobro zasluži. Omenjeno bode le še to, da sta bila včasih Simena iz Rudnega in Tavčar iz Selc največja sovražnika, sedaj pa ležita v objemu in se do tal klanjata »ljudskemu« poslancu Demšarju-Čoču, a samo s tem raz-

ločkom, da se Simena klanja zaradi delavskih žuljev in poslančeve naklonjenosti, Tavčar pa radi poslančevih lepih pogledov. Ako pa čuti dopisnik »R.« še nadalje potrebo, resnico na glavo postavljati in napeljevati vodo na Tavčarjev »mlin«, bomo seveda tudi mi malo bolj posvetili za Tavčarjeve kulise, za kar naj se potem g. Tavčar zahvali dopisniku »Slovenca«, — ako mu ni sam kumoval — za njegovo izzivanje!

Požar. 31. marca je zgorela hiša posestnika Franca Sluge v Dragomeru. V hiši ni nihče stanoval, ker se je posestnik izselil v Ameriko.

Girardi v Ljubljani. Opozarjamo še enkrat na jutranje predvajanje filma »milijonski strice«, v katerem igra znani komik Aleksander Girardi v 50 vlogah. Predvajanje spremljal bode orkester tukajšnjega c. kr. pešpolka št. 27. — Ker je zanimanje za te predstave, ki se vršijo samo 2 dni ob 5., 7. in 9. tako veliko, da je skoraj že več kot polovico prostorov razprodanih, priporoča se preskrbeti si vstopnico čim preje mogoče. Tudi predstave ob 5. in 7. bode spremljal orkester. — Danes zadnji dan drame »Hudičev delež«.

Gledališče zverl. V Latterman-novem drevoredu nastanilo se je podjetje, ki je po svojih močeh prvovrstno. Iz zelo obširnega in lepega sporeda se mora posebno omeniti brazilskega kralja vezilomceva Hudsona, ki se v najkrajšem času oprosti najhujših vezi. Asistira mu pri tem težavnem poslu Miss Nelly. Gospod Ivan Michel, sin ravnatelja ima na sporedu več točk, zlasti pa ugaja občinstvu točka 7 veleoriginalni čudnimi psi, dalje izborna dresura velikega indijskega slona ter dresura dveh medvedov in enega samega medveda, ki se vozi po kolesčkih, kakor tudi medved, ki se vozi po dvokolesu. Tudi mali John Boy najmanjši krotilec z novejim lovom zelo ugaja. Prvovrstna je tudi točka, kjer nastopi gđč. Anny Michel s čelo volkov, pasastih in lisastih hijen ter krmiljenje zverin na odru ob navzočnosti krotilke gđč. Anny. Tudi ostale točke sporeda so vseskozi prvovrstne. Občinstvo naj ne zamudi ugodne prilike, ter naj v obilem številu poseti podjetje, ki je vseskozi vredno poseta.

Popravek. V sobotnem oklicu glede prodaje iz zapuščine Josipa Klopčiča iz Moravč št. 32 se mora glasiti pravilno, da je prodaja 8., 9. in 10. aprila. t. l.

Narodna obramba.

Šentjakobsko-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 15. t. m. ob 4. popoldne v posebni sobi Narodne kavarne.

Društvena naznanila.

Salonski orkester Sokola I. priredi svoj drugi koncert v ponedeljek 13. t. m. v restavraciji hotela Tivoli. Prvi koncert, včeraj, 5. t. m. je nad pričakovanje dobro uspel, zlasti koncertni del je bil naravnost izborn. Pri plesnem delu večera je primanjkovalo dam, upamo pa, da se bodo zlasti sestre sokolice zavedale svoje dolžnosti ter v obilem številu posetile drugi koncert. Vstopnina znaša samo 50 v za osebo. Koncertni del se prične ob 4. popoldne, ples pa ob 8. Bratje, sestre, agitirajte! Na zdar!

Društvo za zgradbo Sokolskega doma telovadnemu društvu Sokol II. v Ljubljani priredi dne 3. maja t. l. na Osojah svojo prvo veliko spomladansko veselico. Spored bode zelo raznovrsten in bogat. Posebno pa opozarjamo občinstvo na telovadne točke, pri katerih prvič letos nastopijo tudi gojenke Sokola II. Za zabavo bode v vsakem oziru prav dobro preskrbljeno in se v to poverjeni odsek prav marljivo trudi, da bo v vsakem oziru kos svoji nalogi. Osoje bodo na večer veselice električno razsvetljene.

Občni zbor Društva slovenskih učiteljev se vrši v sredo, dne 8. aprila t. l. točno ob 10. popoldne na šentjakobski šoli v Ljubljani. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Podružnica Rdečega križa v Novem mestu. V času od 15. februarja do 21. marca vršil se je v Cesarice Elizabete javni bolnici pod vodstvom primarija dr. Straškega strežniški tečaj, katerega je obiskovalo 22 gospa in gospodičen. 2. aprila dovršilo se je v navzočnosti zastopnika deželne in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa v Ljubljani, okr. glavarja v p. Gustava Del Cotta ter ob udeležbi zastopnikov zdravstvenega okrožja in odbora podružnice sklepno izpraševanje, pri katerem so frekventantje dokazale izvanredno vednost v vseh teoretičnih in praktičnih potrebnih strežniških službah. V sklepni besedah zastop-

nika deželnega društva, okrajnega glavarja Del Cotta, in načelnika podružnice, vladnega svetnika barona Rechbacha, izreklo se je vsem faktorjem, ki so pripomogli k celemu uspehu tega tečaja, zlasti primariju dr. Strašku, sestram reda sv. Vincencija Pavla. Ter vsem frekventantjem priznanje in hvala. Mimo tega so darovali: podružnica Rdečega križa in frekventantje primariju dr. Strašku častna darila.

Umetnost.

Benefica domačih igralcev se v soboto ni mogla vršiti vsled prepovedi obiska. Zadeva se obsoja sama, ne da bi ji bilo treba komentiranja. V nedeljo popoldne je igralo dramsko oboje »Nevzdramljivega Izidorja« in zvečer Fran Govekarjeve »Legionarje«. Obe predstavi sta dobro uspeli. Obisk je bil obkarak zadovoljiv, dasi bi bilo prav, če bi bilo gledališče popoldne in zvečer razprodano.

O Sattnerjevi »Oliki« piše v »Novih Akordih« dunajski glasbenik Emil Hochreiter, da ima Sattnerjevo najnovejše delo velik pomen za jugoslovansko glasbo. Gregorčičeva pesem »Oliki« je glasbi v dvojnem pogledu težko dostopna: radi bogate vsebine njenih kitic in radi obilnih slik. Težko je glasbi sporedno hoditi s kiticami, polnimi globokih idej; tudi ni lahko glasbeno slikati podobe, s katerimi nas »Oliki« naravnost očara. Sattner se srečno izogiblje čerem, ki bi mogla ukončati njegove namere. Pripravlja namreč vsako sliko z umestnimi predigrami, pojasnjuje s ponavljanjem besedila, vpleta orkestralno migre in liturgične koralne stavke. Vrsti se slika za sliko, v prijetni zvezi se menjavajo podobe. V tem pogledu ima Sattnerjeva kantata prednost pred Bruchovo »Das Lied von der Glocke«, dasi je slednja, kakor znano, jako lepo zamišljena. Oprt na globoko besedilo je ustvaril Sattner skladbo, ki visoko prekaša njegov oratorij »Assumptio«. »Oliki« ne vporablja recitativov, ker ni povoda za nje. Kar zadeva glasbeno vrednost, je ta skladba, v kolikor morem soditi, najboljša, kar nam jih je dosedaj podala slovenska umetnost. Orkestralna partitura kaže jako fine poteze, mogočno stopnjevanje, in silno ekonomično izkoriščanje instrumentalnih skupin. Mogočen je učinek solosplov, zborov in orkestralnih stavkov. Med »Assumptio« in »Oliki« je presledka le dve leti in vendar kak napredek pri možu. Posebno tudi v orkestraciji. Sattnerjeva invencija je v tej skladbi posebno bogata, duhovita, nazorna; prijetno vznurja, vzradošuje, a tudi toži in jadicuje, kakoršna je že situacija. Premišljena glasbena izrazitost in duhovita slikovitost sta posebni prednosti, ki dičita to delo. Da preveva narodni kolorit celo delo, je skladbi samo v čast. — Sattner nam je z »Oliki« podal v resnici izvrnejše in popolnejše delo. Kantata »Oliki« pomeni brez dvoma zopet velik napredek v slovenski glasbeni umetnosti, ki ga pozdravljamo iz srca.

Rnjževnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebina aprilovega zvezka: 1. R. Maister, Snubaci. 2. Ivan Albreht: Prva postaja. 3. J. R. Glaser: Večer v planini. 4. Ivan Cankar: Ottakring. II. 5. Pastiškin: Indiferentist Abdul. (Konec.) 6. L. Pintar: O krajnih imenih. 7. Fran Albrecht: Pomlad. 8. Josip Ribičič: Bluzza. 9. Ivo Peruzzi: Karmen. 10. Vojoslav Molč: Mrtvemu znancu. 11. Dr. Zober: Klubni stolec. 12. Ivo Peruzzi: Pesem mladostja. 13. Dr. Fr. Ilešič: Anton Klodič vitez Sabladski. 14. Ivan Albreht: Trpinom. 15. Književna poročila. Dr. Simon Dolar: Jožef Reisner, Fizika za višje razrede srednjih šol. — Kemija za sedmi gimnazijski razred. — Dr. Ljudevit Pivko: Viktor Bežek. Občno vzgojeslovje z dušeslovnim uvodom. — Dr. Simon Dolar: Dr. K. Ozvald, Eksperimentalna psihologija in eksperimentalna pedagogika. — L. Pintar: Dr. Janko Šleibinger, Slovenska bibliografija za l. 1907.—1912. Fran Erjavc. Hudo brezdno in drugi spisi. — Dr. Kozina: Človeško telo. Mali anatomični atlant. — Dr. Fr. Ilešič: Ilustrirane narodne pesmi. — Dr. Fr. Ilešič: K oceni Ilustr. narod. koledarja za 1914.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželno sodiščem.

»Agro - Merkur«.

V soboto ob 5. popoldne je razglasil predsednik sodnega dvora sodni svetnik gosp. Milčičinski

razsodbo.

Vsi obtoženci so krivi, da so kot člani načelstva »Agro - Merkurja«, Gabrijel Cohen pa kot upravnik podružnice Trst »Agro - Merkurja« zaskrbi konkurz te zadruge, ne da bi mogli dokazati, da so bile samo nesreče, brez kake krivde krive, da »Agro - Merkur« ni mogel svojim upnikom popolnoma zadostiti. Vsi obtoženci, razen Otona Bayra so krivi, da niso naznanili konkurza, ko so dolgovi že presegali pravo premoženje »Agro - Merkurja«, vsled česar se Bayr na podlagi § 259. k. pr. r. oprosti te obtožbe. Nadalje se oprosti Gabrijel Cohen od obtožbe, da je z namenom, da obrezuje izterjanje terjatve »Agro - Merkurja«, prodal svojo pekarijo v Trstu, tudi se oprosti obtožbe, da si je kot upravitelj podružnice »Agro - Merkurja« v Trstu prilastil zaupane zneske po 50 kron 74 vin., 900 K in 570 K. Obtoženci se obsodijo:

1. dr. Gregor Žerjav zaradi pregreška po § 486 z uporabo § 266 in § 260 b na 4 mesece navadnega zaporu z enim postom;

2. Ivan Rožman na podlagi istih paragrafov na 4 mesece navadnega zaporu z enim trdim ležiščem in enim postom;

3. Oton Bayr na 2 mesece navadnega zaporu z enim postom;

4. Gabrijel Cohen na 5 mesecev hudega zaporu, pri čemer se mu vračuna tudi zapor od 22. oktobra 1910 in 4 mesece navadnega zaporu.

Razsodbo obsodijo obsojenec na plačilo stroškov razprave.

Zasebni udeleženci se glede svojih zahtevkov zavračajo na civilno-pravno pot.

Razlogi:

Da je »Agro - Merkur« prišel v konkurz in da že dolgo, predno je napovedal konkurz, prišel v nezmožnost popolnoma zadostiti svojim obveznostim iz lastnih sredstev, o tem ni dvoma. Skušal je nato na nepostaven način črpati nova sredstva iz »Zveze slovenskih združenj«. Vprašanje, ali so bile samo nesreče krive, da »Agro - Merkur« ni mogel zadostiti svojim obveznostim, se mora zanikati. Gled Cohena je brez dvoma dokazano, da je to zakrivil, glede ostalih članov načelstva pa je krivda tudi jasna in je dokazano, da je »Agro - Merkur« daleč prekoračil svoj kredit, da je bil v svojem poslovanju izvršen in da je nerealno postal zlasti pri črpanju sredstev iz »Zveze«. Načelstvo in uradništvo tudi ni bilo kos svoji nalogi. V tem obstoja pozitivna krivda.

V kolikor pridejo v poštev dogodki, ki so se razlagali kot nesreče, so bili ti dogodki v zvezi s poslovanjem »Agro - Merkurja in izgube pri koruzi in moki so bile ravno s tem poslovanjem v zvezi. Razentega je »Agro - Merkur« prekoračil svoj delokrog, ker načelništvo svojim nastavljenem ni zadostno omejilo delokroga, vsled česar zadene člane načelstva krivda.

Kar se tiče osebne odgovornosti, je dr. Žerjav in Rožman ne odklanjata, odklanja jo pa Lenarčič. Glede njega je poudarjati, da je vedel o obsegu poslovanja in o financiranju »Agro - Merkurja« nerealnim potom ter pri tem poslovanju tudi sodeloval. Čudno bi bilo, da za to ne bi bil vedel, razen če bi bil nalašč mižal. Vedel je o nastopu »Kmetске posojilnice« zoper »Zvezo« in o nastopu »Zveze« zoper »Agro - Merkur«. Njegova krivda leži tudi v tem, da je zanemarjal pozitivne določbe pravil glede poslovanja, zlasti v paragrafu 20 in § 21, ki nalagata načelstvu, kako mora voditi poslovanje, ki obsega določbe glede revizij, bilance in zapisnikov. Odgovornost je tem večja, ker ni bilo nič nadzorstva in je ta formalna površnost omogočala površnost in samovoljnost članov načelstva in oboja ter tudi v drugem oziru spodbujala k nepravilnostim. Tudi Lenarčič, kljub opozoritvi z raznih strani in kljub opozoritvi po dogodkih samih, ni nastopil proti temu načinu. Tudi iz hude kolizije med svojim stališčem kot načelnik »Zveze« in »Agro - Merkurja« ni izjavil konsekvenc.

Oton Bayr je izstopil iz načelstva »Agro - Merkurja« dne 20. novembra 1910 ter je bil njegov izstop v seji dne 14. decembra 1910 odložen. Opozoril je na njegovo izpoved v civilni pravdi, da se je čutil člana načelstva do 10. julija, ko se je vršil občni zbor »Agro - Merkurja«. Pravila nalagajo celemu načelstvu, da se mora brigati za poslovanje in je imel on tudi tehtne vzroke, da se je brigal. Sam je pripoznal, da se mu je zdel ena ali druga stvar sumljiva. V tem leži njegova negativna krivda, pozitivna krivda pa leži v tem, da je bil navzoč, ko se je Cohen nastavljal in ko je šlo za kupčije v znesku 7/4 milijona kron, kar je šlo preko

mej in nalog »Agro - Merkurja«. Bil pa je tudi udeležen pri kupčiji s konjakom, ki je bila spekulativna.

Kar se tiče tretjega odstavka § 486, ali je bila članom načelstva znana pasivnost »Agro - Merkurja«, da pa so vendar sklepali kupčije naprej, je treba opomniti, da so se vršila plačila še do 15. oktobra in so se ustavila torej šele tri dni prej, predno se je staval predlog na otvoritev konkurza. Uslužbenci so izpovedali, da so takoj po ukazu ustavili plačevanje in Lenarčič sam je priznal, da je ukazal ustaviti plačila šele začetkom oktobra. Ljubljanski člani načelstva pa so si bili v svesti pasivnosti »Agro - Merkurja« že dosti časa prej, vsekakor pa ob času bilanc. — Cohen je že decembra 1909 vedel, da je »Agro - Merkur« pasiven, ljubljanski člani pa so to vedeli najbrže že začetkom 1910. Upoštevati je namreč to, da so poslali dr. Voduška v Budimpešto, da se pogaja z Elizabetnim mlinom ter mu je ravnatelj König že takrat rekel, da je »Agro - Merkur« »kadaver«. Julija 1910 so torej vedeli o pasivnosti že tudi v Budimpešti. Le glede Bayra, čigar odgovornost je prenehala 10. julija in se pozneje ni več dosti brigal, je mogoče, da za pasivnost »Agro - Merkurja« ni vedel.

Upalo se je sanirati »Agro - Merkurja«, zato se je priglasitev konkurza zavlačevala.

Od treh obtožencev, in sicer dr. Žerjava, Bayra in Rožmana se je podal neki procesualni ugovor, da je vsled ustavitve preiskave zaradi § 199 f in z ozirom na tozadevni sklep preiskovalnega sodnika ugasnila tudi pravica državnega pravdnika za zasledovanje po § 486. Omeniti je, da si je državno pravdnštvo izrecno pridržalo pravico postopanja zaradi § 486 in da preiskovalni sodnik iz lastne moči ni mogel iti preko tega predloga in tudi v svojem sklepu ni šel preko tega predloga. Mogoče je le, da so se obtoženci zmotili, iz zmotne pa ne morejo nastati pravice. Omeniti je tudi, da § 199 f in paragraf 486 konkurirata. Z ozirom na to je krivdorek utemeljen.

Oprostil se je Bayr glede 3. odstavka § 486. Oprostil se je nadalje Cohen od obtožbe obrezujevanja izvršbe, ker se sodišče ni prepričalo, da je imel s prodajo pekarij, namen, izvršbo obrezujevanja. On je bil prodal dve pekariji že prej, predno je prišlo do tožbe. Da je to storil, je umevno, ker si je bil pekarije nabavil samo zaradi razpečavanja moke. Ko je izstopil iz »Agro - Merkurja«, niso imeli pekarije več pomena. Denar je porabil vsaj deloma za plačila »Agro - Merkurja«. Cohen pa se je oprostil tudi hudodelstva nezvestobe, ker se sodišče ni moglo prepričati, da si je prilastil zaupane mu, zgoraj omenjene zneske. Ta čas je obstojal v njegovi podružnici v Trstu velikopotezen nered. Denar je sprejel in zabeležil, ni pa imel namena, si denar pridržati.

Kazen po § 486 obstoja v zaporu od 3 mesecev do 1 leta. Obtožujoče je pri vseh obtožnicah, da so pasiva velika. Pri dr. Žerjavu je obtožujoče, da je pregrešek po § 486 kvalificiran v dvojnem oziru, olajšujoče je priznanje. Pri Rožmanu je obtožujoča dvojna kvalifikacija, olajšujoče priznanje in nekaznovanost. Pri Bayru je olajševalno priznanje, nekaznovanost in dejstvo, da je bil manj prizadet. Pri Cohenu je obtožujoča dvojna kvalifikacija po § 486 in dejstvo, da je falitnost zakrivil v veliki meri on, olajševalno priznanje in nekaznovanost. Pri Lenarčiču je obtožujoča dvojna kvalifikacija po § 486, olajšujoče priznanje. Z ozirom na rodbinske razmere sta se upoštevala § 266 in § 260 b pri dr. Žerjavu, Bayru, Rožmanu in Lenarčiču ter se je strogi zapor izpremenil v navadni zapor.

Zasebni udeleženci so se s svojimi zahtevki zavrnil na civilno-pravno pot, ker višina zneska, v kolikor je prisoditi, še ni dognana.

Obtoženi imajo pravico tekotem treh dni priglasiti ničnost in vzklic, če se jim zdi kazen previsoka.

Zastopniki vseh obsojenih in Rožman so priglasili vzklic zaradi krivdoreka in previsoke odmere kazni, zastopnika dr. Žerjava in Bayra ter Rožman pa so priglasili tudi ničnostno pritožbo na podlagi § 281 odst. 4, 5, 9 a, 9 b, 9 c in 10 ter prosili za pismeno razsodbo.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Župnik Kocjančič zopet obsojen.

Iz Novega mesta se nam piše: Na zatožni klopi pred vzklicnim senatom sedi Anton Kocjančič, znani župnik iz Mirne. Obtožen je zopet zaradi surovega obnašanja v izvrševanju svojega dušnega pastirstva v cerkvi. Zaradi sličnega postopanja je bil že večkrat kaznovan. Predmet današnje obtožbe je bil sledeči dogodek:

V nedeljo, dne 11. januarja so prišle k dopoldanski službi božji tri ženske: Alojzija Ponikvar, Amalija Vavter in Cirila Vrvar. Izbrale so si prostor v takozvanem oratoriju, to je poseben prostor, ki ga je župnik določil samo za »boljše ljudi«, torej take, ki mu za sedeže boljše plačujejo, kakor pa navadni verniki, dasi je tako razlikovanje vernikov odločno zoper zapovedi sv. pisma. Župnik, ki nečloveško preganja vse, ki se mu brezpogojno ne pokoravajo, je začel preganjati tudi tiste, ki se upajo vporabiti oratorij. Da bi za svoje preganjanje dobil kakšno podlago, je najprej nahujskal nekaj takih, ki imajo v oratoriju plačane sedeže. Ti (med njimi neki Kolenc) so nalašč odpovedali dražje plačane sedeže v oratoriju. Župnik je to izrabil in kakor sam in po svojih kimovcih trdi, je večkrat raz prižnice oznanil, da vstop v oratorij drugim ni dovoljen, kakor le tistim, ki imajo ondi svoje sedeže. Da je pa župnik zasledoval pri tem preganjanju tudi še čisto osebno sovraštvo do neljubih mu oseb, je razvidno iz pričevanja. Amalije Vavter. Njen gospodar, ki ima sedež na oratoriju, ji je izrecno dovolil, da sme zahajati tja. Toda župnik tudi tega ni dovolil in kapriciral se je, da ravno to dekle ne sme na oratorij. Naposled je župnik celo županu pisal in ukazal, da mora on napraviti red, da »nepoklicani« ne bodo hodili v oratorij.

Tako je prišla nedelja, 11. januarja. Cirila Vrvar, Amalija Vavter in (omozena) Alojzija Ponikvar (županova hči) so se domenile, da gredo v oratorij. Namesto, da bi se župnik pripravil za mašo, je šel v oratorij, ženske preganjal. Ko bi bil z lepa začel, bi bil morda kaj opravil. Toda Kocjančič je mislil, da ima vojake pred seboj. (Da je to res mislil, je pred sodiščem nehoti sam potrdil.) Ženske so kratkoma rekly, da ne gredo doli, ker ta prostor spada ravno tako h cerkvi kakor za druge. Tedaj pa je župnik začel kričati, da ga je cela cerkev lahko slišala. Spravil se je nad Ponikvarjevo, ki je bila ob tem nastopu najbolj odločna. Rekel ji je: »Ti imaš večji greh, če prideš v cerkev, kakor če doma ostaneš. Marš doli!« — Ponikvarjeva je župniku mirno, pa odločno zavrnila, češ, g. župnik, pomislite, to je vendar hiša božja. Tedaj je župnik še bolj divje zavpil: »Ti si pa napravila hišo molitve v jamo razbojnikov. Ti kot županova hči, bi bila lahko boljše izobražena, kot si!« Župnik je še dalje rentail in z roko razbijal po klopih, toda ženske so ostale tam, kjer so hotele biti.

Ponikvarjeva pa je sklenila župniku pokazati, da se ne pusti od njega javno v cerkvi na tak način žaliti. Napravila je proti župniku ovadbo zaradi razžaljenja časti in sicer zaradi zgoraj podčrtanih in pod ušesca stavljenih besedi. Okrajno sodišče v Trebnjem je vsled te tožbe prišlo v nemalo zadrego, saj je imel župnik tam že prav čedne homatije. Sodnik je bil mnenja, da ima župnik pravico tako nastopati v cerkvi, kjer je absoluten gospodar. Zastopnik zasebne obtožiteljice, dr. Režek iz Novega mesta, je sodišče v Trebnjem opozarjal zlasti na to, da je župnik Kocjančič že iz svojih prejšnjih služb že znan, da živi v večnem sovraštvu s svojimi farani, in da je bil ravno radi njegovega nespodobnega vedenja v cerki že kaznovan. To je zaleglo. Toda sodišče v Trebnjem je obtoženo besedilo raztrgalo, tako, da se je obsodba opirala samo na prvo označeno žalitev, namreč, ko župnik Ponikvarjevo očita, da je tako velika grešnica, da ni vredna, da bi šla v cerkev. Za vse ostale žalitve pa je župnik bil oproščen. Obsojen je bil na nizko kazen — na 20 K globe. (Navadni ljudje dobe za bolj nedolžno žaljenje po teden in še več dni zapora).

Proti tej razsodbi sta se pritožili obe stranki; župnik zato, da je bil sploh kaznovan, a tožiteljica pa, ker je bil župnik premalo obsojen. Župnik se je osebno udeležil vzklčne razprave in se sam zagovarjal. Tisti oratorij, je župnik dejal, je samo za »boljše stranke«, drugim je vstop prepovedal, še celo županu je naročil, naj napravi red. On, da je ženske najprej »tihu« opomnil, naj se odstranejo. Ker le niso hotele iti, je začel bolj glasno govoriti. Če je rekel tudi »marš ven!« ali »marš doli!« ne ve natančno; bil je preveč razburjen. Če je pa te besede tudi rabil, niso razžaljeve. Kajti on je bil vojak. In če je kot vojak rabil besede »marš«, tedaj njegov oddelek ni bil nikdar razžaljen, nasprotno, vojaki so še bolj korajžno marš-irali. (Imenitno!). Da je rabil besede: Ti imaš večji greh, če prideš v cerkev, kakor če doma ostaneš — to pa nič posebnega ni, to se večkrat kar tako brezpomembno izreče. Glede »hiše razbojnikov«, je rabil le besede iz sv. evan-

gelija, ker je tožiteljica že tako sama začela. Kar se tiče zadnje obdolžitve, (da bi bila kot županova hči morala biti bolj izobražena) je pa čisto navadna — kritika. Morda ne bi bil tako nastopil, ampak jezilo ga je, ker je pred tem izvedel, da so te tri sklenile, da bodo župniku nalašč nagajale in nalašč šle ravno v oratorij, ker to župnik tako prepoveduje. Ker je le kot dušni pastir storil svojo dolžnost in ni imel namena zas. obtožiteljico žaliti, predlaga, da se ga čisto oprostijo vsake kazni. — Dr. Režek pojasnjuje, kako je prvi sodnik neopravičeno raztrgal posamezne žaljive besede ter na tak način omogočil izrek najnižje obsodbe. Župnik ni absoluten gospodar v cerkvi, pa tudi če bi bil, tako se ne sme obnašati. Župnik pa sploh živi v vednem sovraštvu z farani, dokaz njegove predkazni, ki bi morale biti tudi prve mu sodniku znane. Kako župnik spuštuje svoj poklic, je dokazal nekoč tudi v znani aferi na Veliki petek. Kadar je bil župnik kaznovan, bilo je to vedno radi njegovih nastopov v cerkvi. Predlaga, da se župnika v celom obsegu kaznuje.

Vzklic župnika Kocjančiča je sodišče kot neutemeljeno zavrnilo. Nasprotno pa vzklic obtožiteljice Alojzije Ponikvar ugodilo izvemši besed »marš ven«, ki jih je župnik izgovoril le v podkrepitev svoje zahteve, naj se ženske spravijo iz oratorija. Vse drugo pa je smatral razžaljevo. Razsodba prvega sodnika se izpremeni tudi glede odmere kazni; namesto samo na 20 K, se župnik obsodi na 40 K globe ali na 4 dni zapora, če bi ne mogel plačati. — Škof naj Kocjančiča le še nekaj časa pusti na Mirni, da bo čimprej celo faro spreobrnil v — liberalce.

Razne stvari.

* **Kolodvor se podrli.** Iz Varšave poročajo: Pri zgradbi postaje v Szczepiowu pri Kališuse je podrli streha. Dva delavca sta bila ubita, 3 težko, več pa lahko ranjenih.

* **Stavka na Ruskem.** Iz Petrograda poročajo: Pri predčerašnjih spopadih je bilo dvajset delavcev smrtno ranjenih, 200 pa aretiranih. 70.000 delavcev stavka.

* **Umorjeni misijonarji.** Iz Piertha v Avstraliji poročajo: Domačini so razdelali misijonsko postajo ob reki Drydale ter umorili dva duhovnika in šest bratov-lajkov ter več drugih oseb.

* **Velika poverjenja.** Iz Petrograda poročajo: Nepričakovana revizija na glavni pošti je dognala velika poverjenja. Visoki poštni uradniki so kradli kar na debelo. Celotno najvišji uradniki so udeleženi.

* **Sufragetke.** Iz Londona poročajo: Sufragetke se poskušile v soboto jutraj razstreliti belmontske cerkev v Glasgowu. Izvršile so se tri eksplozije, vendar pa so bila poškodovana le vrata.

* **Zasluzena kazen.** Iz Stettina poročajo: V soboto se je vršila pred tukajšnjim vojnim sodiščem razprava zaradi mučenja vojakov. Devet podčastnikov in sergantov je bilo obsojenih na 4 do 8 mesecev zapora.

* **Katastrofa na morju.** Iz St. Johna poročajo: Včeraj ponoči so uradno razglasili, koliko je ponesrečenih pri katastrofi parnika »Newfoundland«. 64 oseb je mrtvih, rešilo pa se jih je 37, ki so napol zmrznjeni.

* **Dragocena kupa.** Iz Budimpešte poročajo: Honorarni kustos šopronjskega muzeja, Zettel, ima dragoceno rimsko kupo, ki so jo našli pri izkopavanju v Šopronju. Britski muzej je Zettelju ponudil 240.000 kron za to kupo.

* **Celo rodbino umoril.** Iz Krakova poročajo: V gališki omejni vasi Litmava so neznani zločinci umorili celo rodbino. S sekuro so odsekali glave vdovi Katarini Janosz in njenim trem otrokom. Samo triletni otrok je ostal živ.

* **Zalostna svatba.** Iz Berlina poročajo: V soboto je slavil knjigovodja Anton Riesch s svojo 25letno nevesto svatbo. Par ur po svatbi je zbolela mlada žena na znakih težkega zastrupljenja in je kmalu na to umrla. Tudi Riesch je težko zbolel. Najbrže so se zastrupili z mesom.

* **Ženina umorila.** Iz Düsseldorfa poročajo: Asesorja Nettelbecka je njegova nevesta Brunhilda Wilde ustrelila. Morilko so zaprli in je priznala, da je izvršila umor na nasvet svojega prejšnjega zaročenca zdravnika dr. Hermana Neufelda. Tudi tega so zaprli.

* **Zrakoplovstvo.** Iz Pariza poročajo: Znani zrakoplovec Garaix je pred dvema dnevoma zopet dosegel višinski rekord. Z devetimi pasažirji je poletel 1600 metrov visoko. To višino je dosegel v 55 minutah, na tla pa je priletel v 11 minutah. Teža zrakoplova in pasažirjev je znašala 833 kilogramov.

* **Potočje krvi.** Berolinski »Le-kalanzeiger« poroča iz Milana: Iz v-

deške provincije prihajajo vznemirljiva poročila o potujočem hribu. Že dalj časa se naprej ponika hrib Cerone, ki ga je voda podplavila. Uničuje gozdove, polja, vinograde, vrtove, vile in kmečke hiše. Več vasi bo brezdvomno še uničenih.

* **Železniška nesreča.** Iz Črno-vic poročajo: Na progi Subota - Pozoritta se je odtrgal poštni voz od vlaka, ki vozi v Dornawatro, ter zapeljal v tovorni vlak. Poštni voz se je popolnoma razbil. Poštni oficijal Florijan Lichtenfeld in poduradnik Josip Zyganik sta bila ubita, neki drug poduradnik pa težko ranjen.

* **Dvakratni uboj.** Z Dunaja poročajo: V etablismaju Stahlener v Hernalsu je delavec Koloman Felsenburg izval eksces. Poslovodja Mendlik ga je vrgel na cesto. Tam je Felsenburg potegnil revolver ter ustrelil Mendlika. Vrata hotelja Franca Pitterja, je Felsenburg z dvema streloma težko ranil. Felsenburga so aretirali.

* **Za kip umorjenega.** Časnikarja Calmetteja. »Berliner Zeitung« am Mittag« poroča iz Pariza, da so začeli nabirati prostovoljne doneske za kip umorjenega Calmetteja, ki ga bodo postavili v poslopju lista »Figaro«. Že prvi dan so nabrali 8000 frankov. Sindikat pariških listov je daroval 100 frankov. Grafica Lonay je kot »dolgoletna navdušena čitateljica« »Figara« sporočila listu svoje simpatije povodom smrti urednika Calmetteja.

* **Zrakoplovstvo.** Pegoud je prišel v Monakovo, da priredi pet pletov. Ker pa je občinstvo zelo razjareno proti njemu, je policija prepovedala plete. — Iz Milana poročajo: Na letališču Mirafiori pri Turinu je padel častnik Griffo s svojim monoplanom na tla ter bil takoj mrt. — Iz Monakovega poročajo: Na letališču v Schleissheimu je včeraj padel vojaški zrakoplov iz višine tridesetih metrov. Poročnika Lankmeyerja je ubil motor, nadporočnik Ruchti si je zlomil nogo.

* **Mednarodni častnikarski kongres.** Iz Pariza poročajo: Pod predsedstvom Viljema Sengerja je ravnateljski komite mednarodne častnikarske asocijacije sklenil, da se bo vršil mednarodni častnikarski kongres za l. 1914 od 12. do 14. junija v Kodanju. Na dnevnem redu je sledeči program: 1. varstvo redakcijske tajnosti; 2. generalna debata o pravici reprodukcije častnikarskih del; 3. vzajemna pomoč častnikarjev, ki delujejo izven svoje domovine; 4. častnikarske zbornice; 4. zavarovalnice itd.

* **Revolucionarna zarota na Ruskem.** Iz Petrograda poročajo: Veliko senzacijsko vzbujajo razkritje revolucionarne zarote. Ohrana je vedela že dalj časa za tajno delovanje revolucionarnega kluba in je čakala le na ugodno priliko, da aretira voditelje. 31. marca so kar naenkrat prišli policijski uradniki v stanovanja osumljencev ter izvršili hišno preiskavo, pri kateri so našli veliko obremenilnega materijala, da so takoj aretirali osumljence. Med temi je tudi neki Agajev, v čegar stanovanju je našla policija tajno tiskarno.

* **Velika zrakoplovna nesreča.** Iz Reimsa poročajo: Na letališču v Reimsu so se pripetile včeraj dve katastrofi, pri kateri so se trije aviatiki, med temi znani francoski aviatik Emil Vedrines, smrtno ponesrečili. Ob štirih popoldne se je Vedrines v Reimsu vzdignil v zrak. Večkrat je obkrožil letališče ter poskušal napraviti looping the loop a la Pegoud. Kar naenkrat je začel aparat z bliskovito hitrostjo padati. Aeroplan se je vdrl v tla. Zrakoplovec je bil na mestu mrt. Pol ure nato se je dogodila druga nesreča. Šefpilot zrakoplovne družbe, Testulat, se je z enim pasažirjem dvignil v zrak. V višini 80 metrov je hud veter zgrabil aparat ter ga potisnil proti tlu. Zadel je ob steber ter se popolnoma razbil. Slučajno se je posoda za bencin vžgala ter eksplodirala. Testulat in njegov pasažir sta zgorela.

* **Čudna zgodba.** »Petit Journal« poroča iz Kodanja: V norišnici v St. Dionysu pri Kodanju je umrl neki norec. Njegovo truplo so prenesli v anatomsko dvorano, da je obducirajo. Ko je hotel zdravnik začeti z delom, se je dozdevni mrtvec kar naenkrat dvignil ter začel oštevati zdravnika. Ta se je grozno prestrašil ter začel klicati na pomoč. Več bolniških strežajev je prihitelo na pomoč. Ko so pa zagledali »mrtveca«, ki je vpil in zmerjal, so v paničnem strahu utekli. Dozdevni mrtvec je skočil z obdukcijske mize, tekkel iz dvorane ter zaklenil zdravnika v dvorano. Ko je več zdravnikov prihitelo v dvorano, so dobili tovariša zelo razburjenega. Morali so ga spraviti v celico, ker je zblaznel. Ubeglega »mrtveca« so kmalu dohiteli ter dognali, da je ta pravega mrtveca odnesel iz dvorane ter sam

legel na obdukcijsko mizo, da bi pobegnil.

* **Albanska knežja rodbina v Draču.** Neki monakovski korespondenčni biro objavlja zanimivo poročilo o življenju knežje albanske rodbine v Draču. Zelo je učinkovalo na Mohamedance, da je knez pri prvem selamniku prišel v mešajo. Tudi njegova navzočnost pri zahvalni božji službi v pravoslavni cerkvi je povzročila veliko veselje. Na poseben način se kaže v katoliški cerkvi avstrijski protektorat. V cerkvi je namreč napravljen za avstrijskega konzula baldahin v znamenju, da se priznava avstrijski protektorat nad albanskimi katoličani. Ko je knez prišel v cerkev, so splošno mislili, da bodo baldahin odstranili, to pa se ni zgodilo. Knez dela od jutra do večera, skoraj ves dan so pri njem zastopniki Italije in Avstrije. Pred par dnevi se je odigrala vesela epizoda. Kraljica zelo ljubi glasbo in ima lep glas. Hotela je napraviti knezu vesel večer. Toda kako naj to stori, da bi ne razžalila verske čute mohamedancev, katerim koran prepoveduje petje in godbo po solnčnem zahodu? In tako so nekega lepega večera videli, kako so šli knez, kneginja, dvorni maršal pl. Trotha in dvor proti pristanišču. Vsled tega se je po Draču razširila vest, da hoče knežja rodbina pobegniti. Dognali pa so, da so šli le na parnik na široko morje, da tam prirede koncert.

* **Kraljica, ki ni držala dane besede.** Zanimiv proces se je vršil v malajskem Singapore. Vdovo kralja Kokosovih otkov je tožil hotelski tajnik Siemers, ker ni držala besede, da ga poroči, Malajsko veličanstvo ni niti lepa niti mlada, pač pa ima letnih dohodkov 50.000 K. To je privedlo tajnika hotelja de Paris v Singapore, Siemsa, ki je rojen Nemec s Saksonskega, da je tožil kraljico. Kraljica mu je dala besedo, ko je bila zadnjič v Singapore v omenjenem hotelu. Hotela ga je povzdigniti za prince — soproga na Kokosovih otkih. Pozneje se je premislila in ubogi Saksonec je je tožil. Sodišču je predložil 37 zaljubljenih pisem, ki mu jih je kraljica poslala in ki so polna sladkih in zaljubljenih besed. Kraljica je tajila, da je faktično hotela tožnika poročiti. Neprimerno vroče izbruhe ljubezni je razlagala s tem, da ne razume zadostno angleško. Mislija je baje tudi, da je v Evropi navada, pisati taka pisma, če se ima koga rado. Zakona mu pa nikdar ni obljubila. Sploh ne misli na drug zakon, ker je s svojo usodo popolnoma zadovoljna. Sodnik je oprostil kraljico, ki je govorila malajsko, ubogega Saksonca, ki so se mu že sline cedile po Kokosovih otkih, je pa obsodil, da plača vse stroške. Pred sodiščem se je zbrala velika množica ljudi, ki je navdušeno pozdravljala razsodbo ter se rogala zapuščenemu in prevaranemu ženinu.

* **Kdo je zvestejši: žena ali mož?** Na to delikatno vprašanje je težek odgovor in mi sami bi se ne drznili odgovoriti na to vprašanje, iz strahu, da koga ne žalimo. Naj govore torej drugi. V ameriškem listu »The Housewife« piše o tej temi Rita Reesova, ki meni, da so žene v malenkostih manj, v velikih stvareh bolj lojalne nego moške. So manj lojalne napram ženam, ki njihovega prijateljstva ne potrebujejo, toda so zveste svojim možem, predvsem v dobi, ko moške potrebujejo njihovo pomoč. Žena kot prijateljica je mnogo požrtvovalnejša nego mož, ne zapusti v nesreči onih, ki jih ljubi, četudi bi se morala žrtvovati. Živel je mož, ki je ljubil dve ženi, ki sta ga obe ljubili. Ni pa vedel, za katero naj se odloči, obe sta bili ljubeznivi, ni bilo takorekoč razlike med obema. Toda vendar se je pokazalo, da je bil med obema razloček. Mož je deloval v raznih zavodih in tudi v politiki. Naekrat se je pojavila nečastna afera in mož je moral pred sodišče. Slabo se je zagovarjal, bil je obsojen in se je moral odreči vsem javnim častnim funkcijam. Ena od obeh žen, ki ju je ljubil, je vsled obsodbe pretrgala vse zveze z njim. Druga, ki jo je menim manj ljubiti, je izjavila, da ga ne bo zapustila, če se tudi ves svet proti njemu postavi. Pod vplivom njene velike ljubezni je začel okrevati in kmalu se je zopet dvignil. Žena je zapustila sorodnike in prijatelje ter tolažila ubogega prijatelja, ker ga je ljubila. Prišel je čas, ko se je nečastna afera pojasnila. Sodniki so spoznali, da so obsodili nedolžnega moža. Javno so ga proglasili za nedolžnega ter pozvali, naj zopet zavzame svoje funkcije. Prijatelj, ki so ga v nesreči zapustili, so ga navdušeno pozdravljali; in žena, ki ga je prej zapustila, mu je stala na strani ter mu stiskala roko, ko so njegovi prijatelji in govorniki govorili o satisfakciji. Bila je krasna in zapeljiva in on je pri pogledu na njo pozabil na svojo drugo prijateljico, skrbno in izmučeno, ki ga je pustila na slavnost samega,

upajoč, da se zopet vrne k njej. Toda mož se ni vrnil. Pozabil je njene žrtve, pozabil je pri pogledu na krasne žene, ki so hodile okoli njega. In ona dobra žena se ni nikdar več vrnila, ko je zvedela, da je on, kateremu je vse žrtvovala, srečen. V modernem življenju vidimo mnogo podobnih slučajev. Pred kratkim so časopisi pisali o takem slučaju. — Maksim Gorkij, slavni ruski pisatelj, je pozabil v času, ko je bil slavljen, svojo prvo soprogo in živel z igralko Andrejevo. Ta ga je povsod spremljala ter bila pri vseh slavnostih, kjer so ga slavili. Gorkij se je pa le malo kdaj spomnil svoje dobre, skrbne žene tam neke v Nižem Novgorodu. Gorkij je težko zbolel, in krasna gospa Andrejeva ga je zapustila. In prva žena, ki ga je še vedno ljubila, mu je sporočila, da mu hoče streči. — Mož ni tako zvest kakor žena. Žena ima razen ljubezni tudi sočutje z možem in to jo drži na strani moža, četudi so ga vsi zapustili. Mož ni tako čustveno razpoložen in se le nerad vdaja sočutju. Mož ima več svobode, nego žena, ima več interesov in skrbí, vsled česar je zelo hladen za razne bolesti ljudi. Žena je občutljivejša in prej razume človeške bolesti nego mož. Mož to dobro ve in se vsled tega s svojimi bolesti vedno rad obrača k ženi ali prijateljici.

* **Guillotin.** Pred par dnevi je minulo sto let, ko je umrl mož, po katerem je bil imenovan stroj, ki je izvršil največje delo v zgodovini. . . Beseda »guillotine« pa je težila tega človekoljubnega zdravnika vse njegovo življenje kakor mora. Nasil je to označbo kakor prokletstvo, kajti označevala ga je kakor krvoločnika — a dr. Guillotin je bil vse prej nego to, in pa: on ni bil izumitelj tega revolucionarskega stroja za usmrčevanje. Historična resnica je sledeča: Kot član ustavodajnega zbora je podal Guillotin 10. oktobra 1789 predlog, naj se izpremeni način usmrčenja. Vodili so ga pri tem človekoljubni motivi. Do tega časa so namreč na grozen način usmrčevali ljudi: lomili so jih na kolesu, sežigali, raztrgavali; plemiči so imeli privilegij, da so jim z mečem odsekali glavo. Tudi obešali so. Prvi člen Guillotinove predloge se je glasil: Zločini te vrste se bodo kaznovali na ta način, naj ima zločinec kakršnokoli dostojanstvo. V svoji motivaciji je opisal surovost mučenja in izrazil naziranje, da je »družba dovolj maščevana, če zločinca zgolj vrže iz svoje sredce«. Nato je kritiziral različne načine usmrčevanja in priporočal obglavljenje kot »najvznesenejšo muko in ki je najmanj bolesten način smrti«. Da bi se pa usmrčitev izvršila kar najhitreje, je priporočal mehanično sekanje, in sicer s strojem, ki ga je sam izumil in ki ga je zboru opisal. Ravno ta govor je povzročil, da so ga jeli smatrati za cinika, kajti kolportirali so stavek, ki ga je baje izrekel: »S svojim strojem vam odrežem glavo v trontoku, niti pomisliti ne morete.« Toda, ta stavek ni avtentičen. Kakor je razvidno iz oficijalnih protokolov, je Guillotin, zapečaten od navdušenja za svoj »človekoljubni« način usmrčevanja, govoril — nekoliko emfatično: »Mehanizem učinkuje kakor strela, glava leti, kri brizga, človeka ni.« Toda to govorniško neokusnost moramo pripisovati bolj temu, da Guillotin ni bil navajen govoriti javno, nego njegovega cinizma. Bil je vse prej nego neobčutljiv. In kakor hitro je pariška ulica izvedela, da je on to predlagal, so brili iz njega burke ter zlagali posmehljive pesmi. Vsled tega je mnogo trpel in bi najraje vse preklical. Toda bilo je že prepozno. Zborovanje, na katerem je abbé Maury svaril pred tem načinom usmrčevanja, češ, da »je nevarno navaditi ljudi na pogled krvi in da je pijanost vsled krvi najgroznejša pijanost« — je odstopilo Guillotinov predlog komisiji. Parižani so nazvali stroj, ki pravzaprav do zdaj v načrtu še ni eksistirail, guillotine — na majhno veselje predlagatelja. Večina listov je grajala doktorja, da se peča s takim zakonodajstvom, toda nekateri so vendar spoznali resnico ter hvalili predlagateljevo človekoljubnost. Na Guillotina je pa vse to tako zelo učinkovalo, da se ni več udeleževal zborovih sej in ni prav nič urgiral obravnave o svojem predlogu. Ta je počival v komisiji do 3. junija 1791. Lepelletier de Saint - Fargeau je tedaj poročal — in komisija je sprejela v principu usmrčenje z obglavljenjem. Ker pa oni Guillotinovi del predloga, naj se »sekanje vrši z navadnim mehanizmom«, ni bil sprejet, ostali so pri meču, ki so ga od tedaj naprej rabili za vse zločince, torej ne samo za plemiče. Rabili pa so bili časih tako nerodni, da je bila usmrčitev časih strašna. Oblasti tedaj, čeprav so obsojevale na smrt, usmrčitev raje niso izvrševale. Guillotina so pozvali, naj predloži svoj prvotni načrt. Toda nesrečni doktor se ni hotel več

vmešavati v to zadevo. Najvišji prokurator se je nato obrnil na profesorja kirurgije Louisa, izumitelja znamenitih kirurških aparatov. — Louis je napravil načrt. Toda težko je bilo dobiti obrtnika, ki bi ta aparat napravil. Treba je bilo računati s predškoli med ljudmi. Končno so našli tesarja z imenom Quidon, ki pa je zahteval 5660 liver, češ, da ne more dobiti delavcev za to delo. To se jim je zdelo venderle nekoliko previsoka vsota. Končno so dobili nekoga Schmidta, ki se je zadovoljil z 960 livrami, pod pogojem, da pogodbe z erarjem ne podpisuje s svojim imenom in da mu dajo priliko, da bo delal skrivoma. Ta Schmidt je izumil več praktičnih stvari. Dne 18. aprila 1792 so mogli napraviti prve poskuse v kaznišnici Bicêtre, seveda na mrtvih. Poskusi so bili zadovoljlivi. Prvo usmrtilitev z guillotino so izvršili 25. aprila istega leta. Obglavljen je bil neki Pelletier, ki je bil obsojen zaradi roparskega umora. — Vidimo torej, da Guillotin ni prav nič sodeloval pri tem krvavem izumu. Louis v svojem referatu niti ne omenja doktorjevega predloga. L. 1792. so faktično tudi poskusili imenovati ta stroj »louisette«, toda na žalost Guillotinovo se je to izjavilo. Njegovo ime je za vedno ostalo spojeno s strojem ki se je le en hip imenoval drugače.

* Phosphatine Falières se zove živilo ki ga pozna vsaka skrbna gospodinja. Zdravniške kapacitete priznavajo soglasno njega neprekosljivo reditnost torej je pri odvajanju dojenčka pripravljen z mlekom edina primerna hrana.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razsodba državnega sodišča o pritožbi deželnoosodnega svetnika Tomaža Einspieler.

Dunaj, 6. aprila. Državno sodišče je razglasilo razsodbo o pritožbi deželnoosodnega svetnika Tomaža Einspielerja glede njegove upokojitve in glede njegove prošnje za rehabilitacijo ter po drž. temeljnem zakonu mu z jamčenih pravic narodne enakopravnosti. Justično ministrstvo je zahtevalo, da se pritožba a limine odkloni, češ da je Einspieler zamudil termin za pritožbo, ki jo je vložil šele potem, ko je dobil na svoje slovenske vloge od justičnega ministrstva ponovno nemški odgovor in ne že takrat, ko je dobil prvo rešitev od ministrstva. Državno sodišče je zahtevalo justičnega ministrstva odkloniti ter naglašalo, da je imel Einspieler pravico vložiti tožbo šele takrat, ok je dobil na svoje slovenske vloge definitivno odklanjajoč odgovor od ministrstva. Državno sodišče je nato meritorično razpravljalo o pritožbi. V meritoričnem oziru je pritožbo odklonilo, češ da o pritožbi za rehabilitacijo državnega sodišče ne more razpravljati, ker je Einspielerjeva zahteva predmet milostnega akta vladarja. Einspieler nima pravice na povišanje za višjesodnega svetnika, marveč je smatrati njegovo zahtevo le kot prošnjo, kateri ugoditi justična uprava, oz. najvišji državni faktor po svoji odločitvi. — Glede jezikovne zahteve konstatira razsodba drž. sodišča da velja v okrožju graškega višjega sodišča nemški jezik kot notranji uradni jezik.

Slovenščina velja kot uradni jezik le za promet med sodiščem in slovenskimi strankami. — Sodni svetnik Einspieler je klub temu, da je v poklen uradnik, podvržen vsem predpisom, ki se tičejo obveščanja uradnikov s predpostavljanimi oblastmi, torej tudi predpisom o nemškem notranjem uradovanju. Poleg tega je njegova zahteva strogo uradnega značaja. Narodna enakopravnost ni bila kršena, če je justično ministrstvo zahtevalo nemško vlogo.

Italijanska pravniška fakulteta.

Dunaj, 6. aprila. Dr. Pollauf je pisal kot predsednik nemškega socialnega društva ministrskemu predsedniku, da protestira proti eventualni ustanovitvi italijanske pravniške fakultete na Dunaju. Zveza Nemcev na Nižnjavstrijskem namerava sklicati o tej zadevi protestno zborovanje.

Nova češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 6. aprila. »Čas« govori o sedanjem političnem položaju ter pravi, da bo gotovo prišlo v najkrajšem času do novih češko-nemških pravnih pogajanj. Če bi bila ta pogajanja brezupešna, bo baje vlada razpustila poslansko zbornico in razpisala nove volitve.

Mladočehi.

Praga, 6. aprila. Eksekutivni odbor mladočehske stranke sklicuje

strankarski shod na 15. do 17. maja v Prago.

Poljska ljudska stranka.

Krakov, 6. aprila. Včeraj sta imeli obe skupini poljske ljudske stranke in sicer skupina Stapsinskega in Dlugosza zborovanje zaupnikov. K Dlugoszevemu zborovanju so prišli socialni demokrati pod vodstvom Borovskega ter pregnali Dlugosza iz dvorane. Zborovanje Stapsinskega se je uspešno obneslo. Navzoči so bili tudi socialnodemokratski poslanci. Stapsinski je govoril o političnem položaju ter ostro napadal reakcionarstvo in klerikalstvo v poljskem klubu. Zborovanje je izreklo Stapsinske zaupanje in nezaupnico poljskemu klubu. Stapsinski je bil zopet izvoljen za načelnika poljske ljudske stranke.

Grof Czernin.

Dunaj, 6. aprila. Kakor poroča neka oficijozna madjarska korespondenca iz Budimpešte, da grof Czernin sicer ne bo takoj odpoklican iz Bukarešte, da pa je njegova demisijska na pritisk grofa Tisze sklenjena stvar.

Hrvatska.

Zagreb, 6. aprila. Ban baron Skerlec je baje že predložil kabinetni pisarni predloge nove vlade. Glasom teh predlogov naj prevzame bivši oddelek načelnik dr. Nikolić oddelek za notranje, bivši šef justice dr. Badaj zopet ta oddelek in dr. Mažuranić narodno-gospodarski oddelek. Dr. Tropš ostane na svojem mestu.

Jezikovni zakon v Bosni.

Sarajevo, 6. aprila. V političnih krogih so zelo nezadovoljni, da jezikovni zakon za Bosno še ni sankcioniran. Govori se pa, da je zakon že dobil cesarjevo sankcijo, da pa še ni bil razglašen, ker namerava vlada prej nastaviti še celo vrsto nemških in madjarskih uradnikov.

Rusija in nemška in avstrijska industrija.

Petrograd, 6. aprila. Prometni minister Ruklov je predlagal v ministrskem svetu, da naj ruska vlada zahteva od vseh tovarov, ki prevzema jo ruska državna naročila, da položijo varščino, ki zapade, če v Nemčiji ali Avstriji aretirajo iz Rusije poslane uradnike, ki prihajajo z naročili ali pa nadzorovat delo, pod pretezo, da so vohuni. Če bi dotične tvrdke ne položile te varščine, naj ruska vlada tem tvrdkam ne daje naročil.

Cesarska rodbina.

Berolin, 6. aprila. Kakor poročajo iz Petrograda, se odpelje carska rodbina jutri na Krim. Pred odpotovanjem bo publicirana zaroka velike kneginje Olge s princem Karlom romunskim.

Stavke na Ruskem.

Petrograd, 6. aprila. V Rigi stavka 50.000 delavcev, v Petrogradu stavka ponehava.

Caillaux.

Pariz, 6. aprila. Včeraj je bil zaslišan v aferi mme. Caillaux predsednik republike Poincaré, ki je izpovedal, da mu je Caillaux še jutro onega dneva, ko je bil popoldne izvršen na Calmetteju umor, povedal o kampaniji lista »Figaro« proti njemu in mu obenem tudi povedal, da je njegova žena silno razburjena.

Portugalska.

Madrid, 6. aprila. Po vesteh iz Lizbone je prišlo tam do hudih nemirov. Več bomb je eksplodiralo. Vojaštvo je pripravljeno.

Nesreča na morju.

London, 6. aprila. Iz Nove Fundlandije poročajo, da je tudi drugi parnik ribiške flotile, Southern Cross, ki je imel 175 mož na krovu, izgubljen.

Sufragetke.

London, 6. aprila. Sufragetke so poskusile razdejeti katedralo sv. Martina na Trafalgar square. Bomba ni napravila mnogo škode.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 6. aprila. Kakor poročajo iz Drača, so vesti, da je knez Viljem odredil mobilizacijo, neresnične. Albanska vlada je samo odredila, da se zglase vsi bivši turški rediti od 29. do 39. leta danes, oziroma jutri na kontrolnih zborih. Oziroma pred vsem za sestavo evidenčnega seznama, ki naj tvori podlago za organizacijo albanske milice.

Dunaj, 6. aprila. Albanska vlada odkrito dolži Grško, da podpira svete bataljone, v katerih se nahajajo tudi grški vojaki v uniformi. Vsi oddelki strojnih pušk in topničarske baterije so v rokah grških vojaških oddelkov. Sveti bataljoni napredujejo

prodirajo na črti Argyrokastron-Korica. Vrše se krvavi boji. Epiroti baje zapirajo žene in otroke v hiše in jih sežigajo. Napadli so Albance v Konici in jih pomorili. Severno od Korice stoji močne albanske čete. Albanci dolže Srbe, da pripuščajo dovažanje vojnega materiala in orožja v vstaško ozemlje.

Carigrad, 6. aprila. Grški list »Chronos« poroča iz Leskovika o boju, v katerem so bili Albanci poraženi.

Drač, 6. aprila. Stanje težko ranjenega holandskega majorja Ruclerja se je zboljšalo.

Drač, 6. aprila. Iz Elbasana poročajo, da je gubernator Akif paša zbral 2000 Albancev, s katerimi prodira proti Korici.

Frankobrod, 6. aprila. »Frankfurter Zeitung« dolži Rusijo, da je ona s svojim zavlačevanjem epirske zadeve glavni krivec, da so se dogodki obrnili tako na slabo.

London, 6. aprila. Angleški listi poročajo, da sta Avstrija in Italija v najbližnjih dneh storili demaršo v Atenah ter opozirali grško vlado, da naj odpokliče svoje čete. Venizelos je odgovoril, da stori Grška itak vse, da potlači revolucionarno gibanje.

Milan, 6. aprila. Štiri italijanske torpedovke so odpule v albanske vode. Listi poročajo, da so dobili grški častniki, ki se mude na italijanski Rivjeri, nujne odpoklice v domovino.

Atene, 6. aprila. Albanski naselbini Leskovic in Gorova sta bili zavzeti ter v boju opustošeni.

Dunaj, 6. aprila. K uradnemu demontu mobilizacije prihajajo popoldanski listi privatne vesti iz Drača, da so tam nabiti pozivi, ki kličejo Albance od 20. do 30. leta pod orožje. Baje hoče poslati vlada 15.000 mož proti Epiru. Kneza so preprosil, da se ni postavil sam na čelo armade, marveč prepsil vodstvo holandskim častnikom.

Iz Epira.

Berolin, 6. aprila. »Vossische Zeitung« poroča z Dunaja: V tukajšnjih merodajnih krogih očitajo grški vladi, da grške vojne ladje pred Santi Kvaranto niso preprečile izkrcanja orožja za vstaške Epirce. Poslanec Romas je izročil Zographosu 120.000 drahem. V Argyrokastru je dospelo 700 prostovoljcev iz Makedonije. V Delvinu in Preventiju so se ustanovile grške bolnišnice.

Bolgarska.

Petrograd, 6. aprila. »Novoje Vremja« piše o stališču bolgarskega kralja Ferdinanda sledeče: Povodom obletnice zavzetja Odrina so se vršili razni banketi, na katerih so slavili govorniki vojsko, narod in vlado. Samo kralja Ferdinanda se ni nobeden spomnil. To je res za njega slabo znamenje.

Sofija, 6. aprila. V petkovi seji sobranja je provociral bivši minister Teodorov burne prizore, naperjene proti sedanji vladi. Seja se je morala prekiniti.

Kurdi.

Carigrad, 6. aprila. Iz Bitlisa poročajo zelo pesimistično o spopadu s Kurdi. Kurdi so bili sicer poraženi, vendar pa so proglasili svojega glavarja Malasa za cesarja, ki si je izbral ime Velim I. Tudi gubernator v Bitlisu se je pridružil vstašem. Več tisoč Kurdov je hotelo napasti Bitlis, turške čete pa so jih pognale nazaj.

Carigrad, 6. aprila. Armenci so se zatekli iz bojnih pred Kurdi v ruski konzulat. V ruski konzulat so se baje zatekli tudi voditelji Kurdov. Rusija teh voditeljev noče izročiti Turčiji, zato grozi hud konflikt med Rusijo in Turčijo.

Carigrad, 6. aprila. Nad Bitlisom je razglašeno obsedno stanje. Od vstašev je bilo 5 ubitih in 11 aretiranih.

Mesarji na Kranjskem

prirede

dne 8. aprila t. l. veliko zborovanje v zadevi varstva stanovskih interesov.

Shod se bo vršil

ob 3. uri pop. v veliki dvorani »Mostnega doma« v Ljubljani.

Gospodarstvo.

— Kreditna zadruga. Včeraj v nedeljo, dne 5. aprila je imela Kreditna zadruga, ki ima nalogo za svoje člane, ki so v prvi vrsti člani »Oglavne« posojilnice, doseči z upniki »Oglavne« ugodno poravnavo, svoj izredni, obenem pa ustanovni občni zbor. Iz poročila predsednika pripravljalnega odbora g. dr. Otona Fetič-Frankheim: tajnika g. Ivana Mikuža po nemo sledeče: Mnogo zadrug v »Oglavne« očita likvidacijske odbore, da premajajo

od dneva do dneva program sanacije. Ta trditve je popolnoma napačna in neutemeljena. Načrta ne preminja odbor, ampak preminjajo ga premoženjske razmere zadrugnikov. Ako bi bilo zadrugnikom mogoče do 1. julija tak leta spraviti skupaj vsoto 1.200.000 K, bi ostal prvotni načrt likvidacijskega odbora nedotaknjen. Ker se je pa ta načrt popolnoma ponesrečil, je moral iskati odbor nov načrt. Po tem novem načrtu je nastala med upniki in zadrugniki »Oglavne« nova zadruga. Ta zadruga bo na eni strani prejela od zadrugnikov prispevke in na drugi strani izplačevala upnikom »Oglavne« dogovorjene kvote. Kar se pa tiče prispevkov samih, ni nikake spremembe, edino pri onih zadrugnikih, ki so navezani na stalne prejemke, se je določilo nekako merilo. Dalje zdravniki, odvnetniki, notarji in njih koncipienti itd. Občni zbor zadrugnikov »Oglavne« posojilnice je soglasno sklenil ustanovitev nove zadruge, katere naloga bi bila za svoje člane, ki so predvsem člani »Oglavne«, doseči z upniki »Oglavne« ugodno poravnavo, jim izplačati poravnalno vsoto, prevzeti njih terjatve in obvarovati svoje člane po možnosti eksekucije po §-u 60. zadr. zakona in s tem gospodarske propasti. C. kr. deželno kot trgovsko sodišče je pravila nove zadruge registriralo dne 24. marca in provizorični odbor je sklical takorekoto ustanovi občni zbor. Obnemem je likvidacijski odbor izdelal tudi primerno spomenico. Deputacija se je podala najprvo k g. dr. Tavčarju. Prosila ga je v prvi vrsti, da naj mesto pomaga svojim uradnikom, ki so člani »Oglavne«. Deputacija je bila tudi pri načelniku nemške stranke dr. Egru in pri deželnem glavarju dr. Susteršiču, ki so vsi obljubili, da bodo storili vse, kar je v njih moči. Res bomo vsi za vedno čutili to šibo, ampak dihal bomo zopet, dobili bomo zopet kredit. Sklenjena je bila nato sledeča izjava: Zadrugniki se najsrečneje zahvaljujejo načelnikom vseh političnih strank na Kranjskem za naklonjenost, katero so doslej izkazovali nesrečnim članom »Oglavne« in jih prosijo, da bi tudi v naprej po svoji moči podpirali rešilno akcijo. Zadruge ne računa na dobiček, marveč z možnostjo in verjetnostjo izgube. Člani pa izgube v najslabšem slučaju plačane deleže in doplačajo še enkrat toliko, zato pa se iznebe neomejenega jamstva za »Oglavne«. Če se pa do 1. julija ne bi zbrala vsota 1.200.000 K bo zadruga likvidirala in vsak dobi plačani denar po odbitku malenkostnih upravnih stroškov. Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor za 3 leta: V načelstvo gg.: Bučar Anton, Dimnik Jakob, Drennig Teodor, Grobelnik Ivan, Mikuž Ivan (tajnik), Modic Ivan, Rojina Anton (podpredsednik), Schrey Jean (predsednik), Semen Albin, dr. Svigelj Anton, Znidaršič Anton. V namestništvo gg.: dr. Fetič Oton, Langof Adolf, Pust Franc. V nadzorstvo gg.: Potokar Adolf, Domicelj Maks in Jelačin Ivan.

— Likvidacija banke »Nord-österreichische Bank«. Med onimi, ki so oškodovani vsled likvidacije banke »Nord-österreichische Bank« je tudi dežela Moravska, ki je dala banki na razpolaganje za dva milijona obveznic, nadalje deželna zavarovalnica za 200.000 K in Moravska deželna hipotekna banka za 120.000 kron.

— Milijonska insolvenca. Iz Berolina poročajo: Vsetrznica W. Wertheimer, družba z omejeno zavezo, je postala insolventna. Pasiva znašajo 18 milijonov mark, aktiva pa samo 2 in pol milijona. Privatna poročila pa pravijo, da znašajo aktiva baje samo pol milijona mark.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Fran Rukli iz Splita 10 K, ker je kot domačin iz Starega sela dobil dne 27. marca od N. N. dve fini pljuski in se je brez sodne razprave poravnal družbi v korist; E. Orožen, notarjeva so-proga v Kamniku, 2 K 40 v, koji znesek ji je poslal g. Novakovič za njemu prodane steklenice; Fran Dekleva na N. V. ladji Lacroma v Miranu 3 K 50 v; Martin Tavčar, c. kr. orožniški stražmojster v Ježevici v Dalmaciji, 5 K, nabrano v Perasti povodom godu »Vipavskega Joška«; I. Podlipnik, stotnik v p. v Kranjski gorji, 10 K, mesto udeležbe na veselici napovedane 5. aprila v hotelu Razor in Neimenovan v Ljubljani 10 K, kot kupnino za prodani naslonjač. — Skupaj 40 kron 90 vinarjev.

Za Staroselsko knjižnico: Fran Rukli iz Splita 10 K, iz enakega voda, kakor zgoraj, s pristavkom, da ima Ciril-Metodova družba in knjižnica vsaka po eno pljusko, N. N. pa dve od odvnetnika. Živelci nabiralci in darovalci!

nica vsaka po eno pljusko, N. N. pa dve od odvnetnika.

Živelci nabiralci in darovalci!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dobila meseca marca 1914 sledeče prispevke:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

Dravinska podružnica v Poljčanah, in sicer ob Boču 12 K 03 vin., v Studencah 3 K 32 vin., skupaj 15 kron 35 vin.; moška podružnica v Gorici, i. s. pri Jelenu v točarni 150 kron, Ahac 8 K, skupaj 158 K; Fr. Kurnik, Vevče, 11 K; L. Cvetnić, Šiška, 1 K 60 vin.; podružnica Lonjer i. s. A. Kljuder 1 K 48 vin., konsumno društvo 47 vin., Friluga 52 vin., Zupan 4 K 03 vin., skupaj 6 K 50 vin.; trnovsko župnišče, tu, 11 K; gostilna Perger, St. Jurij ob Ščavnici, 12 K; Rajm. Gabrovna, St. Peter pod sv. gorami, 30 K; hotel Avstrija, Slov. Bistrica, 8 K; železničarska podružnica v Mariboru, iz nabiralnika pri pošti 9 K; gostilna pri Bergantu, tu, 9 K 10 vin.; Fr. Magajna, G. Vreme, 6 K 60 vin.; podružnica St. Peter pod sv. gorami, iz nabiralnika J. Kralj na Trebčah, 4 K 70 vin.; Narodni dom, Maribor, 21 K; podružnica v Litiji i. s. Hasliger 1 K, Preinfalk 3 K 80 vin., Mešek 60 vin., Trškan 1 K 90 vin., Rus 90 vin., skupaj 8 K 20 vin.; moška podružnica v Logatcu i. s. Ferjančič 11 K 40 vin., Lenassi 8 K 60 vin., skupaj 20 K; Pepca Kranjc, St. Jurij v slov. gorah, 19 kron; podružnica Sv. Križ, Dobravljice i. s. pri Starcu 3 K 61 vin., pri Ferjančiču 3 K 59 vin., skupaj 7 K 20 vin.; podružnica v Sodražici i. s. Fajdiga 36 K, Miholič 1 K 70, Krže 9 K, Drobnik 2 K 30 vin., Bartol 1 K 30 vin., skupaj 50 K 30 vin.; gost. P. ternel, Poljane, 12 K 93 vin.; V. Simšič, Loče, 5 K 06 vin.; gostil. pri Klobučarju, Bitnje, 8 K; trafika Kustrin, tu, 89 vin.; gostil. Schener, Krško, 57 K 96 vin.; moška podružnica v Ajdovščini i. s. M. Malik 1 K 41 vin., Kovač 1 K 37 vin., J. Marc 2 K 80 vin., J. Vidrih 16 K 17 vin., Iv. Repič 10 K 93 vin., J. Hrovat 33 vin., društvo »Edinost« 5 K 80 vin., pisarna A. Lokar 3 K; St. Šelj 9 K; St. Stekar 3 K 21 vin., skupaj 54 K 02 v; podružnica St. Vid, Podraga i. s. Rudolf 33 K, Jormut 3 K 30 vin., Pelicon 1 K 93 vin., Bizjak 82 vin., izobraževalno društvo V. Polje, 50 v, Vitez 2 K, skupaj 41 K 55 vin.; S. Gregorčičeva čitalnica, tu, 2 K 04 v; moška podružnica, Postojna i. s. Paternost 24 K 45 vin., hotel Krona 33 kron 83 vin., G. Pikel 4 K 41 vin., P. Jurca 5 K 06 vin., skupaj 67 K 70 v; Fr. Konšek, Trojane, 7 K 60 vin.; moška podružnica, Ptuj i. s. narodna čitalnica 11 K 37 vin., pri Muršcu 10 kron, pri Zupančiču 2 K 73 vin., pri Mahoriču 58 vin., pri Lenartu 3 K 04 vin., pri Brenčiču 2 K 60 vin., skupaj 30 K 32 vin.; ženska podružnica St. Pavel i. s. Šribar 4 K 08 vin., Sedmerek 50 vin., skupaj 4 K 58 vin.; A. Brezovar, Vojnik, 7 K 40 vin.; Fr. Oset, Trbovlje i. s. Prelogar 35 vin., Moll st. 37 vin., Moll ml. 22 vin., Kramer 50 vin., Poček 30 vin., Mahkovec 80 vin., Pust 1 K, Grebenc 2 K 10 vin., Volker 78 vin., Forte 9 K 26 vin., Tratnik 3 K 16 vin., Goropevšek 8 K 63 vin., Počivavšek 5 K 16 vin., Izlaker 1 K 07 vin., Šulc 20 vin., Sušnik 2 K 36 vin., Pinterič 2 K 27 vin., Letnik 3 K 56 vin., dr. Jamar 2 K 35 vin., skupaj 44 K 44 vin.; Malčič Golob, Vurberg, 2 K 25 vin.; igralno omizje gostilne Čonček, Sp. Šiška, 2 K + 10 K = 12 K; moška podružnica Radovljica i. s. Lectar-Dolžan 26 K, Mišič - Hudovernik 5 K 24 vin., O. Homan 2 K, Iv. Avgustin 1 K 20 vin., skupaj 34 K 44 vin.; gost. Rus, tu, 16 K; gostilna Lapajne, Ponikve, 1 K 72 vin.

II. Prispevki podružnic.

Kranjska: Tržič 13 K; Zalog - Vevče 7 K 14 vin.; Spodnja Šiška, moška, 1 K 40 vin.; Jeseniška občina 98 K 12 vin.; Cerklje pri Kranju 16 K; Trjane 37 K 60 vin.; Idrija, moška, 105 K; Litija 116 K 48 vin.; St. Vid, Podraga, Vrabče 52 K; Velike Lašče 30 K + 2 K = 32 K; Krško, moška, 20 K; Moravce 11 K 02 vin.; Megeš 53 K; Ribnica, moška, 93 K 04 vin.; Ribnica, ženska, 113 K; Ljubljana, šentjakobsko - trnovska, moška, 110 K; Gorenjska dolina 19 kron, skupaj 897 K 80 vin.

Stajerska: Dravinska dolina v Poljčanah 39 K; Ruše in okolica 158 K 18 vin.; Gradec, ženska 20 K; Gradec, izvenakademski, 100 K; Polenshak 18 K 68 vin.; Ribnica na Pohorju 202 K 75 vin.; Sevnica 100 kron + 39 K + 41 K + 64 K = 213 kron 41 vin.; Trbovlje, moška, 58 K; Maribor, železničarska, 30 K 50 vin.; Slov. Bistrica 65 K; Fram in okolica 93 K 25 vin.; Maribor, moška, 12 K 80 vin.; Vransko 14 K; St. Jurij ob Južni železnici, ženska, 190 K; Zalec, ženska, 50 K; Braslovče 130 K; skupaj 1398 K 87 vin.

Primorska: Skodan 100 K; Verdelca 200 K; Gorica, moška, 102 kroni; Selo, Vrtovin in Gojače 13 K; Sežana, ženska, 170 K 92 vin.; Sežana, moška, 100 K; Devin, Mavhine 32 K; Ajdovščina, moška, 14 K 30 vin. + 6 K 85 vin. = 21 K 15 v; Ajdovščina, ženska, 85 K + 28 K 32 vin. = 113 K 32 vin.; Prose - Kontovelj 29 K 26 vin.; Komen 60 K; Breg 300 K; Kolonija 62 K 10 vin.; Trst, Marija Magdalena, 132 K; — skupaj 1435 K 75 vin.

III. Zbirke časopisov.

»Slovenski Narod«, tu, 367 kron 61 vin.

IV. Prispevki od družbinoga blaga.

Makso Zalokar, tu, od družb. drož 100 K; Ivan Perdan, tu, od družb. vžigalic 1500 K; trvdka V. Weixl, Maribor, od družb. črnila in kleja 20 K; skupaj 1620 K.

V. Prispevki Slovencev v Ameriki.

Janez Terček, New York, od družnice št. I. 650 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad.

Franc Povšič, Gorica, 100 K; M. in Lj. Novak, Gradec, 8 K; F. Berlec, Kandija, 5 K; igralno omizje pri Mrahu, tu, 15 K; dr. Janko Savnik, Trst, 20 K; učiteljsko društvo za sežanski okraj 50 K; podružnica Rojan 200 K; posojilnica Fram 40 K; Milkina pušica, Trst, 40 K; A. Vedlin, Kamnik, 20 K; moška podružnica Ajdovščina 17 K; darilo jugoslovanskega dijaštva c. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani, 200 K; podružnica Gorenjska dolina 20 K; skupaj 735 K.

VII. Razni prispevki.

V. Z., bivši član beljaškega slovenskega omizja 1 K; Fran Brinar, Gotovlje, ob slovesu Malčike in Vojteha 20 K; učiteljsko društvo v Ljutomeru, namesto venca Jožefu Strniša 15 K; M. Kramer, Lož, nabrala v gostilni Benčina v Starem trgu 23 kro 30 vin.; dr. A. Švigelj, tu, kazenska poravnava H. N. - M. J. 10 K; M. Serne, Ruše, ob priliki šolskega računa nabral pri A. Glaserju 8 K; Malči Ogrizek, Trojane, »predpust« 13 K; Al. Hudovernik, tu, nabral narodnega davka 15 K; kvartopirci v gostilni Konšek, Trojane, 8 K 34 vin.; dr. Janko Serne, Celje, mesto venca na krsto Viktorju Kacu 10 K; A. Pirih, Višnja gora, nabral v veseli družbi 7 K 12 vin.; bralno društvo v Laškem trgu, nabrala pri slovesnosti 50letnice tvrdke A. Elsbacher, Ida Drobnič 44 K; Marica Černe, Griže, nabrala ob slavi poroke župana Karla Černeta v celjskem »Narodnem domu« 20 K; R. Valenčič, Trnovo, mesto venca po umrlim Josipu Valenčiču, podarila tvrdka A. Krisper, tu, 20 K; okrajna posojilnica v Kobaridu 100 K; Benedikt Poniž, Gorica, v proslavo 500letnice zadnjega vstoličenja slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju, 5 K; posojilnica v Črnomlju 20 K; gasilno društvo v Trbovljah 10 K; M. Venigerholz, Mala Nedelja, nabral na Jožičinega godu v veseli družbi 3 K; A. Podboj, Ribnica, mesto venca umrli M. Sifer 10 K; Franica Florjancič, Bled, nabrala 9 K; vesela družba v Vrtojbi 1 K; hranilnica in posojilnica v Braslovčah 20 K.

Dohodki in stroški »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca 1914. sledeči promet:

I. Prijemki:

a) Redni prijemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	898 K 50 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska	897 K 80 v
b) Stajerska	1395 „ 25 „
c) Koroška	94 „ — „
d) Primorska	1435 „ 79 „
e) Niž. Avstr.	— „ — „
Skupaj	3823 K 37 v
b) Razni prispevki	4560 K 72 v
Skupaj	9282 K 59 v
c) Izredni prijemki:	
4. Prispevki za obramb. sklad.	735 K — v
Skupaj	10017 K 59 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
1.) plače, remun-	
racije učitel-	
skemu osebju,	
razniračuni itd.	14485 K 78 v
b) Izredni izdatki:	
2.) naložitev na	
glavnico, ozir.	
obrambnisklad	735 K — v
Skupaj	15220 K 78 v
torej primanjilja	5203 K 14 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1914.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lesarna in tisk »Narodna tiskarna«.

Od veljavne nedelje 12. do 17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Največja in najkrajša učinkovita veseligrata se sezije! Neprestan bučen smeh!

Kinematograf »IDEAL«.

Lilijkončno milo s konjickom

Bergmanna & Ko., Dečun na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprčo svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »s konjickome« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijaska krema »Manera« (70 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Čista glava

to je prvi pogoj za zdrave in lepe lase. Zato naj bi vsak, ki ljubi lase, se navadil na redno umivanje glave s Pixavonom. Pixavon je voljno, tekoče kotranovo milo za umivanje glave, ki so mu na patentiran poizkušan način odvzeli zopni duh po kotranu. Pixavon ne čisti samo las in kože na glavi, nego zaradi kotrana, ki ga obsega, naravnost spodbujevalno deluje na lasišče. Redno negovanje las s Pixavonom je resnično za jačanje kože na glavi in krepitev las najboljši način, kar jih pozna moderna izkušnja. Cena steklenici poltretjo krono, zadosti za več mesecev. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Vsi boljši moški in ženski frizerji izmivajo lase s Pixavonom.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dun. borze 6. aprila 1914.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blagovni
4% majeva renta	82 70	82 90
4 2/3% srebrna renta	86 5	86 75
4% avstr. krona renta	82 95	83 15
4% ogr. krona renta	82 —	82 20
4% kranjsko dež. posojilo	—	89 —
4% k. o. češke dež. banke	87 75	88 75
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	135 —	145 —
„ 1864	480 —	490 —
„ tiske	290 —	302 —
„ zemeljske I. izdaje	277 50	287 50
„ II.	241 50	251 50
„ ogrske hipotečne	227 75	235 75
„ dun. komun. ne	466 50	476 50
„ avstr. kreditne	478 —	488 —
„ ljubljanske	58 —	64 —
„ avstr. rdeč. križa	51 25	55 25
„ ogr.	30 —	34 —
„ bazilika	25 50	29 50
„ turške	222 40	225 40
Dolnice.		
Ljubljanske kreditne banke	401 —	403 —
Avstr. kreditnega zavoda	616 50	617 50
Dunajske bančne družbe	521 50	522 50
Južne železnice	101 75	102 75
Državne železnice	710 50	711 50
Alpine-Montan	827 75	828 75
Češke sladkorne družbe	304 —	305 50
Zivnostenske banke	270 —	271 —
Valute.		
Cekini	11 38	11 43
Marke	117 45	117 65
Franki	95 3/30	95 57/60
Lire	95 —	95 25
Rubliji	252 75	253 75

Meteorološko poročilo.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	733.5	11.7	sl. vzhvzh brezvtr.	oblačno dež
5.	7. sv.	733.7	6.2	sr. svzh	—
6.	2. pop.	733.9	10.2	sr. svzh	del. jasno
7.	9. sv.	734.9	6.5	sr. svzh	—
8.	7. sv.	734.1	1.4	sl. vzh.	megla

Srednja temperatura sobote 10.0°, norm. 7.5°
nedelje 7.6°, norm. 7.7°. Padavina v 24 urah, 9.2 mm in 5.6 mm.

Dr. Alojzij Kraigher in Viki Kraigher naznanjata v svojem in v imenu svojih otrok **Miloša, Dušana, Uroša in Borisa** prežalostno vest, da je umrl njih iskreno ljubljani sin, oziroma brat

Žiljo Kraigher

učencu ljudske šole

star 11 let, po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v soboto, dne 4. aprila ob 1/4 11. zvečer. Pogreb bo v ponedeljek ob 4. uri popoldne. 1351

Sv. Trojica v Slov. goricah, dne 4. aprila 1914.

Brez posebnih naznanil.

Ivan Gašperlin, mestni stražniški podvodja naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Ivana, Izidorja, Alojzija, Angele, Marije in Maksimilijana** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, tužno vest, da je preminula naša preljuba, nepozabna soproga, dobra mati, oziroma sestra, teta, svakinja, gospa

Marija Gašperlin roj. Blažun

včeraj, 5. aprila ob pol 11. uri popoldne v 48. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki preblage rajnice se bodo v torek, 7. aprila ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rožna dolina št. 250, slovesno blagoslovili in prepejali k večnemu počitku na Viško pokopališče. 1334

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni farni cerkvi sv. Antona P. na Viču.

Prosti se tihega sožalja.

Rožna dolina pri Ljubljani 6. aprila 1914.

Zahvala.

Za vse blage dokaze iskrenega sočutja, povodom bolezni in smrti naše ljubljene matere in tašče, in vsem, ki so nam drago mater spremili k večnemu počitku, ter vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov se iskreno zahvaljujeta

Ivan in Marija Kramaršič.

Ljubljana, dne 6. aprila 1914.

Zahvala.

Za mnogobrojne, prisrčne izraze sožalja ob smrti našega preljubljene sina, brata, strica in svaka

Lojzeka Žiher

učitelja in poročnika v rez. bos. herc. pešpolka št. 2.

se najtopleje zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se domačemu č. g. župniku, č. g. župnikom od Sv. Barbare, Sv. Marka in Sv. Martina, domačemu učitelstvu, vsem dragim tovarišem in tovarišicam, g. pevovalju Šeroni, vsem revcem, ki so peli prekrasne pesmi žalostne, g. nagrobnima govornikoma, domačim mladeničem ki so blage volje nesli truplo svojega bivšega šošolca k večnemu počitku, mnogobrojni darovalcem krasnih vencev, vsem, ki so v obilnem številu prišli od blizu in daleč ter izkazali čast našemu povodu priljubljenemu pokojniku, kar nas je tolažilo ob tej bridki izgubi.

Vurberg, dne 3. aprila 1914.

Žalujoča obitelj.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v, po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Tužnim srcem in globoko žalostjo javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest, da je naš preljubljeni sin, brat, nečak in svak, gospod

Franc Munda ml.

v soboto, dne 4. aprila 1914 ob 8. uri zvečer, nenadoma previden s tolažili sv. vere, v 25. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bo v ponedeljek, dne 6. aprila ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 14, v rodbinsko grobnico na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

LJUBLJANA, dne 4. aprila 1914.

Jakov Munda, c. kr. sodnik v p., oče. Ivana Munda, mati. Jakobina Žitek roj. Munda, Ivanha Munda, učiteljica, Anica in Mici Munda, sestre. Dr. Franc Munda, stric. Beti Munda, teta. Dr. Vladimir Žitek, svak. Jakobina Žitek, nečakinja.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk v Ljubljani.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljancem in gostom z deželo **najboljši zajtrk** kakor priznano dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinejše pecivo.

J. Zamljen

čevljaraki mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarska dela do najfinejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera priposlan čevlji. 128

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanne-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, spec. alit, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rožarova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljubli. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir

Rasete s pisemskim papirjem.

Žrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svizalnikov, peres, peresalnikov, radirk, kamusikov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne oeske, trikotniki, palete, risalni ravnila, tuše, čopiča.

Noteti in tintniki.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejša Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti ne prekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so zlastno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce - prave preizkušaja.

Distingvirana

fino izobr. vdova, sama, konec 20. 700.000 Mk. prem., želi omočitve z odlič. mislečim gospodom v dobri poziciji. Samo resne, direktno in neanonične ponudbe pod „Rascher Entschlus 28“, Duisburg, Hauptpost. — Molččnost na obeh strani samo ob sebi umevna. 1330

Kleparski pomočnik.

Jakob Klemenčič išče Vas neka stranka, h kateri lahko takoj za prvega pomočnika v službo stopite. Ako boste to čitali, dajte takoj svoj naslov upravnistvu »Slov. Naroda«. 1315

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam Rila Vaših kurjih oči, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 2-50 K. Komeny, Kaschau (Kassa) L. Postl. 12/736 Ogrsko. 628

Prodaja se stavbišče

na lepem prostoru v Spodnji Šiški nad cerkvijo. Lep razgled. Meri 800 sežnjev (klafter) po 6 K. Je za dve hišici.

Poisve se: Čeh, glavna pošta Ljubljana. 644

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

Pisalni stroj

nov, se takoj prodaja za jako nisko ceno. Takoj plačan K 160.—

Vprašanja „pošto lističe pod 3300“.

Za odgovor je priložiti znambo.

Avtomobil

(Laurin & Klement) 12—14 HP, dobro ohranjen, za 2 sedeža se takoj po jako nizki ceni prodaja. 1254

Pet. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 17

Gostilniška koncesija

se da s 1. majem v najem.

Več se izve v gostilni Košak, Gosposka ulica ali pa na mitnici Radeckega ceste. 1228

učenca

kateri je z dobrim uspehom dovršil kranjsko kmetijsko šolo na Grmu pri Rudolfovem. Plača po dogovoru.

Božidar Kastello, veleposestnik Matenja-Istra. 1327

Popravila.

Modni salon
Stuchly - Maschke

LJUBLJANA

Zidovska ulica 3.

Prodaja damskih in otroških

klobukov. — Zalogi klobuki.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.
„ CENIK 1914. “

Velikonočne razglednice

od 6 vinarjev naprej se dobe v veliki izbiri
v **Narodni knjigarni**
v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 7.

C. kr. avstrijske državne železnice.**Izvleček iz voznega reda.**

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

5-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin. (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vliisingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-48 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Lince, (London), Vliisingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trzica, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

5-21 zvečer. Brzovlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-22 zvečer. Osební vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Škofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-28 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-36, 3-12, 7-16, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 9-42, 11-06, 3-41, 6-18, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

SANATORIJ EMONA
ZA NERAVNANJE IN KURIRANJE BOLEZNI
POTRČENJA
LJUBLJANA, KOPENSKEGA ULICA 4
SEF. ZORANIK PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

pekarija

Z vsem orodjem. Pekarija obstoji že nad 10 let, je dobro idoča in brez konkurence. Nastopi se lahko s 1. majem. 1281

Več pove **AL. Fröhlich**, posestnik in gostilničar na Brezjah, Gorenjske

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja

domača in eksportna tvrdka!

Zaloge: t. hr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Sviči

Priporočano najboljšo

švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.

Najbogatejša zaloge briljantnih in dragih ur, naprav, uhanev, verižic, zapetnic itd. Namizno orodje. — Kratki nastavi iz srebra itd. itd.

„ Najnovejši cenik brezplačno. “

SLADIN je znamka za SLADNI ČAJ!

Dr. pl. Trnkoczyja Sladni čaj je pravi izvir vseh sladnih izdelkov in da kri, moč, zdravje. Za dojenčke je Sladin kot redilno sredstvo varu otrok. Za vsakega bolnika, za slabokrvne, nevrozne, slabotne, rekonvalescente kot zajetek, južina zauživan, je Sladin izvir zdravja. Da odraslim bolnim kakor zdravim okusen, redilni zdravilni zajetek. Poraba Sladina prihrani v gospodinjstvu 50% na denarju, 2/3 na mleku, polovico na sladkorju. Vse te koristi potrjujejo vsakdanja zopetna naročila. 1/4 kg za 6 v vin se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 krone franko.

Glavne zaloge so v lekarnah Trnkoczy: na Dunaju, Josephstadtstrasse 25, Radetzkygasse 4, Schönbrunnstrasse 109, v Gradcu, Seckstrasse 4, v Trstu, drugič 1. Carmali, St. Grev. št. Grevsle 703, v Gorici, Marzuli E. trgovci, v Celju, Belver, trgovci, v Celovcu, Haus, trgovci, v Mariboru, St. J. trgovci, v Ljubljani, Ikarina Trnkoczy zvezo rolet. — Zvezo lastnika te le arne je vagonila svojih zdravilnih otrok v Sladin om. Na stotine mater je poslalo ta zvezo in mnoge so rešile s sladnim čajem svoje dojenčke. Učinek sladnega čaja ob stoji v tem, ker slad ne žge in valed tega vsebuje za prehrano potrebno substanco, ot je Daisstazo. 668

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi 2387

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesionarna prodaja strojev v Ljubljani, Solenbargova ulica 8.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila s obvezno pošto. — Zahtevajte cenike.

Mlad trgovski pomočnik

mešane ter železniške stroke želi radi večje izobrazbe svojo službo premeniti bodisi v mesto ali na deželo. Vstop 1. maja ali tudi 15. maja. Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod „Priloga 1900“. 1316

Primorski učitelj, neženjen, 1886

stanovanje

event. hrano za 3 mesece.

Naslov: Vojko, Opštine - Trst.

Polenovka

na poseben način namočena (specialiteta) se dobiva ves post pri Josipu Pollaku, trgovcu, Sv. Petra cesta št. 6 v Ljubljani. 743

Priporoča se naročija si dati pravočasno rezervirati.

Na zahtevo se dobi tudi navodilo, kako naj se okusno pripravi.

St. 2924/V. u.

Razglas

o naznanitvi in klasifikaciji konj in o naznanitvi vozil.

A. Naznanitev in klasifikacija konj.

1. V smislu § 4. zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235,

vrši se klasifikacija konj za mesto Ljubljano najbrže že meseca maja t. l.

2. V to svrhu pozivljajo se posestniki konj, da naznanijo mestnemu magistratu (vojaškemu uradu v „Mestnem domu“) v dobi od 8. do 15. aprila t. l. z naznanilnicami število in vrsto svojih konj, kakor tudi število k tem spadajočih oprem za tovrno živino. Tozadevne naznanilce dobivajo se brezplačno v mestnem vojaškem uradu v „Mestnem domu“.

3. Naznanitve so oproščeni:

a) k dvorjanskemu Njegovega Veličanstva in udov cesarske rodovine spadajoči konji in opreme za tovrno živino;

b) za osebno rabo vladajočega kneza Lichtensteinskega v majornatni hiši na Dunaju in v gradu v Lednici na Moravskem spadajoči konji in oprema za tovrno živino;

c) za osebno rabo tistih oseb določeni konji in opreme za tovrno živino, ki uživajo v smislu mednarodnega prava pravico eksteritorijalnosti;

d) plemenski in gospodarski konji dvornih kobilarnic;

e) erarični konji in opreme za tovrno živino, dalje toliko konj aktivnih častnikov, kolikor so jih dolžni imeti za izvrševanje svoje službe.

4. Čas in kraj klasifikacije se razglasi pozneje in posebej.

5. Konje iz vsakega mestnega okraja je ob istem času, in sicer ob določeni uri pripeljati na kraj klasifikacije.

6. Konje je pripeljati pred komisijo posamez in ob uzdi ter je pokazati tudi h konjem spadajoče opreme za tovrno živino.

7. Privedbe pred klasifikacijsko komisijo so poleg zgoraj pod a) do d) navedenih konj še oproščeni:

a) toliko konj neaktivnih pripadnikov oborožene moči, kolikor so jih dolžni imeti v primeru mobilizacije;

b) za prevažanje pošte neobhodno potrebni konji;

c) za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica po deželi neobhodno potrebni konji, toda k večjemu po dva konja;

d) za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebni konji;

e) za plemenske namene v zasebnih kobilarnicah trajno rabljeni žrebci in kobile;

f) licencirani zasebni žrebci;

g) vsi edino in trajno za dirkalne namene gojeni konji;

h) oni konji, ki delajo v rudnikih trajno pod zemljo;

i) konji, ki se zaradi bolezni ali zaradi nevarnosti, da bi zatrosili kužno bolezen, ne morejo ali ne smejo peljati iz hleva;

j) oni konji, ki v letu klasifikacije še ne dopolnijo četrtega leta;

k) hudo breje kobile in kobile z žrebci pri sescu za šesttedensko dobo sesanja;

l) konji, ki imajo nastopno navedene hibe osnavljajoče očitno in trajno nerabnost za vsako vojno službo: srnje kopito, lupino (novo tvorbo kosti okoli členka) in raka na kopitu, ako imajo te hibe posledice, da konj vidno in trajno peša, nadalje slepost na obeh očesih, vrtoglavost in hudo nadohu.

8. Vzroke oprostite od privedbe je ob enem z naznanitvijo naznaniti in dokazati.

9. Normalne cene za slučaj vpoklica konj za nastopne vrste so:

a) za jezde konje 880 K,

b) za vozne konje 1050 K,

c) za tovrno živino 500 K.

B. Naznanitev vozil.

10. Posestniki vozil morajo v smislu § 15 spočetka omenjenega zakona in v roku, ki je določen pod A, mestnemu magistratu (vojaškemu uradu v „Mestnem domu“) naznaniti število in vrsto svojih vozil za živinsko vprego, in sicer na isti način, kakor je določeno pod A, in če so obenem tudi posestniki konj, z isto naznanilnico kakor konje.

11. Izjeme do naznanitve, v istem smislu kakor je rečeno pod A a) do d) delajo tam navedeni vzroki, ki v slučaju sklica transportnih vozil obenem oproščajo vozila od prepustitve državi.

12. Od prepustitve se poleg tega oproščeni:

a) toliko voz neaktivnih pripadnikov oborožene moči, kolikor so jih dolžni imeti v primeru mobilizacije;

b) za prevažanje pošte neobhodno potrebni vozovi;

c) za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica po deželi neobhodno potrebni vozovi, toda k večjemu po en voz; slednjič

d) za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebni vozovi.

13. Vzroke za oprostitev vozil od prepustitve je obenem z naznanitvijo naznaniti in dokazati.

14. Vojški zastopniki v klasifikacijski komisiji so upravičeni pregledati tudi na domu naznanjena vozila, kakor tudi jezdno in vprežno opremo in opremo za tovrno živino, ki jo imajo posestniki.

Za to pregledovanje določeni vojaški zastopniki se bodo iskazovali s posebnim pismenim pooblastilom.

15. Posestniki konj in vozil, ki opuste naznanitev konj, oprem tovrne živine in vozil, ali če ne pripeljejo konj pred klasifikacijsko komisijo ali ne pokažejo opreme za tovrno živino, se kaznujejo z globo do 200 K — v slučaju neizpolnitosti — z zaporom do največ enega meseca.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. marca 1914.

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suho, modno blago, poroko l. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Slobojska ulica 4

VARNOSTI ZAPOSLOVANJE.

1329

Modni salon

Joane Schiller, So. Petra cesta 29

priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih

damskih in dekliških slamniov

... praznih oblik in nakita. ...

Kavarna

vse noč
odprta

LEON

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

Modne potrebščine za gospode
kakor: klobuke, cilindre, slamnike, čepice, srajce,
ovratnike, zapetnice, kravate, naramnice, žepne robce,
nogavice, palce i. t. d. priporoča
v največji izbiro vedno najnovejše
modna in športna trgovina
P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

Tihopisni stroj (najnov. model)

„L. C. Smith & Bros“

je najpopolnejši in najboljši.
10 letno funkcijsko jamstvo.Ugodno plačevanje v obrokih.
Stari stroji drugih sistemov se
vzamejo v plačilo. Brezobvezno razkazovanje. Prospekt zastoj in franko.

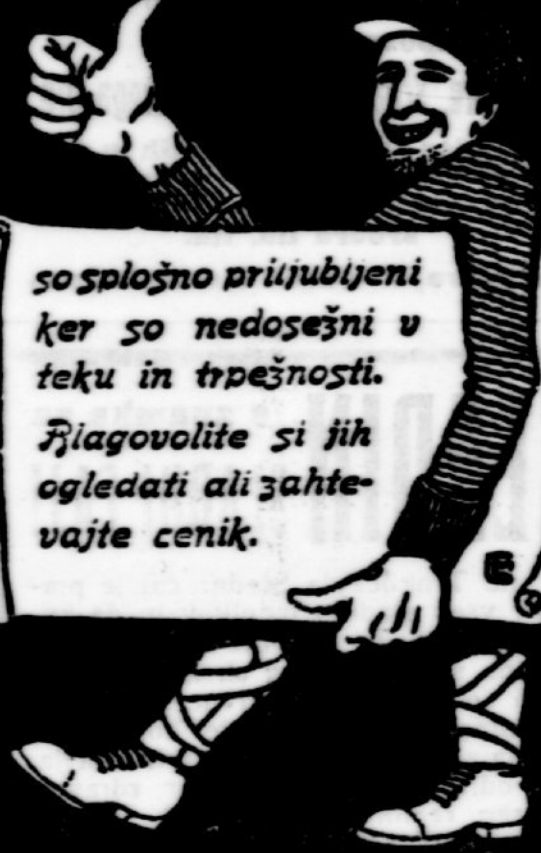
THE REX CO., LJUBLJANA,
Selenburgova ulica št. 7. — Telefon št. 38.

Zastopstvo pisalnih strojev „UNDERWOOD“ in „CORONA“.

Zaloga vseh potrebščin za pisalne stroje.

KINTA

Karel Čamernik & Ko.

Specijalna trgovina s kolesi, av-
tomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9—12

Šolske potrebščine

Ljubljana

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica št. 7.

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

Peter Kozina & K^o, Ljubljana, na Bregu.

Cena za gospode	K. 14.—, 17.—, 20.—
„ „ dame	„ 12.—, 15.—, 18.—
„ „ dečke ^{36/39}	„ 10.—, 12.—
„ „ otroke	Št. 22—25 26—28 29—31 32—35 K. 5.— 6.— 7.— 8.—

Garantrana kakovost po teh cenah.

Cenejšje vrste od kron 150 naprej.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Zivahna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žire in tekoči račun.
Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskaoptira: menice, devize in fakture.
— Zavarevanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-kredit.
— Berzna naročila. — Inkaso.